პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

სამშაბათი
19 ნოემბერი
1940 წ.
№ 268 (5969)
ფასი 10 კაპ.

სწორად გავანაწილოთ საკოლმეურნეო შემოსავალი

მიმდინარე სასოფლო-სამეურნეო წელი დასასრულს უახლოვდება. კიდევ რამდენიმე დღე და საქართველოს კოლმეურნეობები შემოსავლის საბოლოო განაწილებას შეუდგებიან. ადგილებიდან მოდის სასიხარულო ცნობები მიმდინარე წელს მოწინავე კოლმეურნეობებში მოსავლისა და შემოსავლის ზრდის შესახებ.

ორდენოსანი საქართველოს კოლმეურნეობებმა გმირული შრომით კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით წელს მოიპოვეს ახალი წარმატებანი მაღალი მოსავლისათვის ბრძოლაში. მაგალითად, გორის კოლმეურნეობა „ბაღ-ბოსტანმა“ წელს ჰექტარზე საშუალოდ 136,5 ცენტნერი ხილი მიიღო. ბათუმის რაიონის მესამე ანტერნაციონალის სახელობის კოლმეურნეობამ ჰექტარზე საშუალოდ მიიღო 6.178 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი და ამით თითქმის სამმაგად გადააჭარბა სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში მონაწილეობისათვის დაწესებულ პირობებს. იზრდება მილიონერ კოლმეურნეობათა რიცხვი. ბათუმის კოლმეურნეობა „წითელი ოქტომბერი“ წელს 1.200.000 მანეთ შემოსავალს იღებს ნაცვლად შარშანდელი 715.545 მანეთისა. თბილისის რაიონის ავჭალის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის 1940 წლის შემოსავალი ერთ მილიონს გადააჭარბებს. ზუგდიდის რაიონის კოლმეურნეობათა წლევანდელი ფულადი შემოსავალი სულ მცირე 28.674.276 მანეთი იქნება, შარშან კი მათი შემოსავალი 23.863.149 მანეთს შეადგენდა. ასევე თვალსაჩინოდ იზრდება თელავის და მახარაძის რაიონების კოლმეურნეობათა ფულადი შემოსავალი.

მოსავლის და შემოსავლის გაწაწილება ფრიად პასუხსაგები საქმეა. შემოსავლის სწორად განაწილება კოლმეურნეობათა შემდგომი განმტკიცების, შრომის ნაყოფიერების გადიდებისა და კოლმეურნეთა შეძლებულობის ზრდის მნიშვნელოვანი პირობაა. მთელი მუშაობა იმნაირად უნდა წარიმართოს, რომ საკოლმეურნეო მოსავლის და შემოსავლის განაწილებისას კოლმეურნეებმა უპირველეს ყოვლისა იზრუნონ კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობის შემდგომ აყვავებისათვის. ამ სტალინური მზრუნველობის შედეგია კერძოდ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებისა და შესყიდვის ჰექტარობრივი პრინციპი, რომლის დიადი ძალა წელს იგემეს კოლმეურნეობებმა. ამ წესს შედეგად მოყვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადების უფრო ორგანიზებულად ჩატარება, საზოგადოებრივი მეურნეობის გაფართოება.

კოლმეურნეობათა შემდგომი განმტკიცების ამოცანა მოითხოვს უდიდეს ზრუნვას საზოგადოებრივი მეურნეობის შემდგომ აღმავლობისათვის, რადგან კოლმეურნეობა, საარტელო მეურნეობა — ეს კოლმეურნეთა შეძლებულობის ძირითადი წყაროა.

საკოლმეურნეო მოსავალი და შემოსავალი უნდა გავანაწილოთ სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების ურყევად დაცვის საფუძველზე. სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინურ წესდებაში ნათქვამია: „არტელის შემოსავლის განაწილება წევრებს შორის ხდება მხოლოდდამხოლოდ არტელის თვითეული წევრის მიერ გამომუშავებული შრომადღეების რაოდენობის მიხედვით“. მაგრამ შემოსავლის განაწილების ამ ურყევ კანონს ზოგან არ იცავენ. მაგალითად, თელავის რაიონის სოფ. ზემო-ხოდაშენის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობაში 65 ცენტნერი ხორბალი ავანსად გასცეს ისე, რომ კოლმეურნეთა შრომა-დღეების რაოდენობას ანგარიში არ გაუწიეს. კოლმეურნე მოსე მახუტაშვილს, რომელსაც მიმდინარე წლის 1 ოქტომბრამდე გამომუშავებული ჰქონდა 106 შრომადღე, ავანსად მისცეს 98 კილოგრამი ხორბალი, კოლმეურნე შაქრო ხამხამაძეს კი 248 შრომადღეზე მხოლოდ 18 კილოგრამი. ნატურალური ავანსების გაცემის ასეთი ანტისაკოლმეურნეო პრაქტიკა ძირშივე უნდა აღკვეთოთ.

საკოლმეურნეო შემოსავალი უნდა განაწილდეს მას შემდეგ, რაც კოლმეურნეობა შეასრულებს ყველა თავის ვალდებულებას სახელმწიფოს წინაშე და გამოჰყოფს საზოგადოებრივ ფონდებს — სათესლე და საფურაჟო, სადაზღვევო სათესლე, სასურსათო სადაზღვევო, დახმარების ფონდებს, ისე როგორც ამას ითვალისწინებს საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილება „სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების შეხვდნენ დიად რევოლუციურ დღესასწაულებს.

მეორე სამკერვალო კორპუსის კოლექტივის მოწოდებას ფაბრიკის მრავალი სტახანოველი გამოეხმაურა. მესამე კორპუსის სტახანოველმა ი. ოროჟანდოვმა ვალდებულება აჭარბა 265 პროცენტით შეასრულოს ნოემბრის გეგმა. პირველი კორპუსის სტახანოველი ანა დვორცოვა გეგმის 160 პროცენტით შესრულებისათვის იბრძვის. (საქდესი).

სტალინური კონსტიტუციის დღის აღსანიშნავად

თბილისის ბერიას სახელობის ფეხსაცმლის ფაბრიკის მეორე მოწინავე სამკერვალო კორპუსის ინიციატივით გაჩაღდა სოციალისტური შეჯიბრება სტალინური კონსტიტუციის დღის საუკეთესოდ აღსანიშნავად.

კორპუსის კოლექტივმა შესანიშნავი გამარჯვება მოიპოვა წინასაოქტომბრო შეჯიბრებაში. კოლექტივმა ვალდებულება აჭარბა ოქტომბერში გეგმის გადამეტებით გამოეშვა 5 ათასი წყვილი ფეხსაცმელი, ფაქტიურად კი 14 ათასზე მეტი გამოუშვა. ახალ ვალდებულებაში ჩაწერილია, რომ ნოემბერში გეგმის გადამეტებით გამოშვებული იქნება 12 ათასი წყვილი ფეხსაცმელი, პირველი ხარისხის პროდუქციის გამოშვება 2 პროცენტით გაიზრდება.

— ჩვენი კოლექტივის ერთერთ ძირითად ამოცანად გადაიქცა ბრძოლა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1940 წლის 10 ივლისის ბრძანებულების შესრულებისათვის, — ამბობს კორპუსის უფროსი, ორდენოსანი ამხ. გ. არუთინოვი. — საბჭოთა ადამიანების ჩვეულებად იქცა სახალხო მეურნეობის ყოველ დარგში ახალ-ახალი გამარჯვებითა და მიღწევით შეხვდნენ დიად რევოლუციურ დღესასწაულებს.

ქალაქ-სოფლის ხმა

ლევ ტოლსტოის ხმა

საკავშირო რადიოკომიტეტის გერრწერის ფაბრიკა შეუდგა ლ. ნ. ტოლსტოის ცოცხალი სიტყვის აღდგენას. ფაბრიკის ლაბორატორიაში მოტანილია 10 ცვილის ლილვაკი და ფონოგრაფი შემდეგი წარწერით: „ლევ ტოლსტოის ტომას ალვა ედისონისაგან“.

ეს ფონოგრაფი ლევ ნიკოლოზის-ძემ საჩუქრად მიიღო ცნობილი ამერიკელი გამომგონებლის ედისონისაგან, როდესაც ლ. ტოლსტოი 80 წლისა იყო. ლევ ნიკოლოზის-ძე დიდად დაინტერესა ახალმა გამოგონებამ და თავის პრაქტიკულ მუშაობაში გამოიყენა. შენახული ცვილის ლილვაკები შეიცავენ მწერლის მიმართვებს თავისი მრავალრიცხოვანი კორესპონდენტებისა და მეგობრებისადმი, ისინი გადმოგვცემენ მწერლის კითხვას, ლაპარაკს, ნაამბობს.

16 ნოემბერს დაიწყო ტოლსტოის ხმის ჩაწერა ტონფილმზე.

16 ნოემბერი (საკდესი).

საბჭოთა კავშირში

სასადილოები სახელოსნო და რკინიგზის სასწავლებელთა და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლების მოსწავლეთათვის.

სსრ კავშირის ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი შეუდგა სასადილოების მოწყობას სახელოსნო და რკინიგზის სასწავლებელთა და საფაბრიკო - საქარხნო სწავლების სკოლების მოსწავლეთათვის. სასადილოებისათვის შენობებს გამოჰყოფენ სამრეწველო საწარმოები შრომითი რეზერვების სამმართველოს ადგილობრივი ორგანოების მითითებით. სასადილოები უმთავრესად გაიხსნება უშუალოდ მოსწავლეთა საერთო საცხოვრებლებში, სასწავლებლებსა და სკოლებში.

მოსწავლეთა კვება მოეწყობა უფასოდ — შრომითი რეზერვების სამმართველოს ორგანოების მიერ გაცემული აბონემენტების მიხედვით.

ბათუმელ მენავთეთა გამარჯვება

ბათუმი, 18 ნოემბერი (საქდესი). ბათუმის სტალინის სახელობის ნავთსახდელი ქარხნის მუშებმა და სპეციალისტებმა, რომლებიც ჩაბმული არიან მენავთეთა სრულიად - საკავშირო შეჯიბრებაში, ჩინებული მაჩვენებლები მოიპოვეს. ყველა სახის ნავთპროდუქტების გამოშვების 10 თვის გეგმა ქარხანამ გადამეტებით შეასრულა. ქარხნის № 11-13 მოწინავე დადგმულობამ (დადგმულობის უფროსი ამხ. ესიტაშვილი) ვადაზე 55 დღით ადრე შეასრულა გამჭვირვალე პროდუქტების გამოშვების წლიური გეგმა. დადგმულობამ გეგმის გადამეტებით უკვე გამოუშვა 62.475 ტონა გამჭვირვალე ნავთპროდუქტები და 5.500 ტონაზე მეტი ბენზინი.

ქარხნის კოლექტივმა ვალდებულება იკისრა, რომ წლიურ საწარმოო გეგმას შეასრულებს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების წლისთავისათვის — 12 დეკემბერს.

გეგმის 115 პროცენტი

მაიაკოვსკი, (საქდესი). მაიაკოვსკის რაიონმა მესამე გამოკვებიდან მიღებული აბრეშუმის პარკის დამზადების გეგმა გადაჭარბებით—115 პროც. შეასრულა.

ჭისტაურელ მეაბრეშუმეთა გამოცდილების ფართოდ დანერგვის შედეგად მაიაკოვსკელებმა მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწიეს. 70 წლის მეაბრეშუმემ ანეტა გუმბერიძემ 11,5 გრამი თესლიდან 46 კგრ. მაღალხარისხოვანი თესლი ჩააბარა სახელმწიფოს, სტახანოველმა ქალებმა ტასო და ქეთო ბერელაშვილებმა აბრეშუმის პარკის ჩაბარების გეგმა 183—226 პროც. შეასრულეს. ასეთივე წარმატება აქვთ ლიდა ზვიადაძესა და რაიონის სხვა მეაბრეშუმე სტახანოველებს.

ხორგლეულის თესვა დაამთავრეს

ჭიათურა, 18 ნოემბერი (საქდესი). ჭიათურის რაიონის კოლმეურნეობებმა ხორბლეულის საშემოდგომო თესვა ვადაზე 5 დღით ადრე — 102,5 პროცენტით შეასრულეს.

თესვის გეგმა შესრულებულია

თბილისის რაიონი, 18 ნოემბერი (საქდესი). თბილისის რაიონმა 18 ნოემბრისათვის შეასრულა თავთავიანი მარცვლეული კულტურების თესვის გეგმა. გეგმით გათვალისწინებული 9.500 ჰექტარის ნაცვლად, დათესილია 9.505 ჰექტარი.

თესვა ვადამდე და გადაჭარბებით შეასრულეს ნაძალადევის სტალინის სახელობის, ლისის ბაქრაძის სახელობის და კუიბიშევის სახელობის კოლმეურნეობებმა. პირველმა გეგმის გადამეტებით დასთესა 21 ჰექტარი, მეორემ — 12, ხოლო კუიბიშევის სახელობის კოლმეურნეობამ — 17 ჰექტარი.

საქართველოს მშრომელთა დელეგაცია უკრაინაში

კიევი, 18 ნოემბერი (საქდესი). გუშინ „დინამოს“ სტადიონზე საქართველოს სსრ დელეგატები დაესწრნენ საბჭოთა კავშირის პირველობაზე გათამაშებულ მატჩს მოსკოვის „დინამოს“ და „კრილია სოვეტოვის“ გუნდებს შორის. შეხვედრა დინამოელებმა მოიგეს. შემდეგ ერთმანეთს შეხვდნენ რიგისა და კიევის დინამოელები. რიგის დინამოელებმა, განსაკუთრებით თავდასხმამ, თამაშის მაღალი ტექნიკა გამოამჟღავნა. თამაში დამთავრდა კიევის სასარგებლოდ ანგარიშით 4:3.

მატჩს დაესწრნენ უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნები ამხ. **ხრუშჩოვი** და ამხ. **ბურმისტენკო**, უკრაინის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე ამხ. **კორნიეცი**.

აქედან რიგის დინამოელები მიემგზავრებიან თბილისს, სადაც შეხვდებიან თავიანთ თანამკლუბელებს.

○

უკრაინის რაიონებში მოგზაურობიდან კიევში დაბრუნდა საქართველოს მშრომელთა დელეგატების ყველა ჯგუფი.

17 ნოემბერს აქ ჩამოვიდნენ დელეგაციები სტალინოდან, დნეპროპეტროვსკიდან და დონბასიდან. დნეპროპეტროვსკში დელეგატებმა დაათვალიერეს მეტალურგიული ქარხანა. დელეგატები აღტაცებით ლაპარაკობენ უკრაინის უდიდესი მეტალურგიული ქარხნის — დნეპროძერჟინსკის ქარხნის შესახებ.

დელეგატთა ჯგუფმა მოიარა ზაპოროჟიეს ოლქის გენიჩესკის რაიონისა და დნეპროპეტროვსკის ოლქის სინელნიკოვოს რაიონის კოლმეურნეობები. სტუმრებმა დაათვალიერეს აგრეთვე დნეპრჰესი.

17 ნოემბერს ყველა დელეგატი ლვოვს მიემგზავრება.

ლვოვში

ლვოვი, 18 ნოემბერი (ტელეგრაფით ჩვენი სპეც. კორ.). საქართველოს დელეგაციამ, რომლის წევრებიც წასული იყვნენ დონბასში, ზაპოროჟიეში, ოდესაში, ტალალაევკასა და ხარკოვში, თავი მოიყარა კიევში, საიდანაც დასავლეთ უკრაინაში — ლვოვის ოლქში გაემგზავრა. გზაში დელეგატები ერთმანეთს უზიარებდნენ შთაბეჭდილებებს ნახულის შესახებ, უამბობდნენ შეჯიბრების შედეგებზე. კიევ-ლვოვის ჩქარი მატარებელი მიგვაჩქროლებდა უკრაინის ლამაზ ველებზე. 18 ნოემბერს დილით მან გადაიარა ყოფილი საზღვარი, დელეგატები გამოდიოდნენ ვაგონებიდან, სახარულით მიესალმებოდნენ ახალ საბჭოთა მიწა-წყალს. მატარებელი მიჰქროდა გლეხთა გამოჯნული ნაკვეთებით დასერილ მინდვრებზე. აქ ჯერ კიდევ იშვიათია კოლმეურნეობათა ფართო მასიური მიხედვები. პეტრე კაპანაძე ჩაერია კახელების საუბარში და დაიწყო ქართული კოლმეურნეული სიმღერა. მომღერლებს შეუერთდნენ ჩვენი მსახიობები, მწერლები. გაისმის სიმღერა დიდ სტალინზე.

ვაგონის ფანჯრებში მოსჩანან კოსტიოლები, ოსადინაკების სახლები, კარგი მეზონინები, ღარიბული გლეხური ქოხები, ყველგან გახურებული მუშაობაა: აშენებენ ბაღებს, გაჰყავთ გზები, სწარმოებს სოფლების კეთილმოწყობა.

სამ საათს და ოცდაათ წუთზე მატარებელი ლვოვის ვაგზალს მიადგა. ვაგზალი სადღესასწაულოდ მორთულია დროშებით, გირლანდებით, ლოზუნგებით უკრაინულ, პოლონურ, რუსულ და ქართულ ენებზე. დელეგაციას ვაგზალზე შეხვდნენ ლვოვის პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების პასუხისმგებელი მუშაკები, მუშები, მოსამსახურეები. დელეგატები მიიწვიეს ყვავილებით მორთულ ტრიბონაზე. დელეგაციის ჩასვლისადმი მიძღვნილი მიტინგი გახსნა ლვოვის საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარემ ამხ. ერემენკომ. შემდეგ დელეგაციას საოლქო კომიტეტის და საოლქო აღმასკომის სახელით მიესალმა ამხ. ტიმჩენკო. ლვოვის მეცნიერ მუშაკთა სახელით გამოვიდა ლვოვის ფრანკოს სახელობის უნივერსიტეტის პროფესორი სიმოვიჩი. სიტყვა ეძღვნა ვანდა ვასილევსკაიას. მხატვრული სახეებით აღსავსე თავის მგზნებარე სიტყვაში იგი პოლონურ ენაზე მიესალმება ქართველი ხალხის წარგზავნილთ. მე ბედნიერება მაქვს უკრაინელების, პოლონელების, ებრაელების, ყველა ახალ თავისუფალ მოქალაქეთა სახელით მოგესალმოთ თქვენ, იმ ხალხის წარმოგზავნილთ, რომელმაც კაცობრიობას დიდი სტალინი მისცა. ჩვენს თავზე ფრიალების დროშა ახალი სამყაროსი, სადაც კაცობას მზე სტალინური კონსტიტუციისა, რომელმაც განაჭარვა ჩაგრული ხალხის ტანჯვა და ტკივილები. სულით და გულით მოგესალმებით. კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება, — ასე დაამთავრა მან თავის სიტყვა.

ლვოვის ლესია უკრაინკის სახელობის უკრაინული დრამის თეატრის სახელით დელეგაციას მიესალმა რეჟისორი ბლავაცკი. სპასუხო სიტყვით გამოვიდა ა. ვასაძე, რომელმაც თავისი სიტყვა დაამთავრა ხალხთა მეგობრობის, დიდი სტალინის, კომუნისტური პარტიის პატივსაცემად შეძახილებით უკრაინულ და ქართულ ენებზე.

ვაგზლის მოედანზე სტუმრების შესახვედრად თავი მოეყარათ ლვოვის ათასობით მცხოვრებლებს. გაისმოდა შეძახილები წითელი არმიის, დიდი სტალინის, ხალხთა მეგობრობის პატივსაცემად. ჟუჩებში, რომლებითაც სტუმრების ავტომობილები სასტუმროსაკენ მიემართებოდნენ, ლვოვის მშრომელები მიესალმებოდნენ დელეგაციას.

მოსკოვის ისტორიული ადგილები

მოსკოვის საქალაქო აღმასკომის ისტორიულ-რევოლუციური ძეგლების დაცვის რწმუნებულის სამართველომ სახელმწიფო აღრიცხვაში გაატარა 100-ზე მეტი ისტორიული ადგილი, რომლებიც დაკავშირებულია ქ. მოსკოვში ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის ცხოვრებასა და რევოლუციურ მოღვაწეობასთან.

მთელი რიგი შენობების ფასადებზე გაკრულია მემორიალური დაფები, რომლებზედაც გამოსახულია ლენინის ბრინჯაოს ბარელიეფები. კერძოდ, მემორიალური დაფები გაკრულია არბატის მახლობლად მდებარე პატარა სახლის ფასადზე, სადაც 1897 წლის 18-დან 22 თებერვლამდე, ციმბირში გადასახლების წინ, ცხოვრობდა ვ. ი. ლენინი თავის დედა მარიამ ალექსანდრეს-ასულთან ერთად. მემორიალური დაფა გაკრულია აგრეთვე ლენინური კომკავშირის თეატრის შენობაზე, სადაც 1920 წლის 2 ოქტომბერს ვლადიმერ ილიას-ძემ რაკკ III სრულიად-რუსეთის ყრილობაზე სიტყვა წარმოსთქვა კომკავშირის ამოცანების შესახებ.

ინგლის-გერმანიის ომი

გერმანიის ცნობები

ბერლინი, 18 ნოემბერი. გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობა გადმოგვცემს შემდეგს ცნობას: „16 ნოემბერს, ღამით, და 17 ნოემბერს, დღისით, გერმანიის ავიაცია წარმატებით უშენდა ყუმბარას ლონდონსა და სამხრეთ და ცენტრალურ ინგლისში მდებარე სამხედრო მნიშვნელობის ობიექტებს. ინგლისის აღმოსავლეთ სანაპიროს მახლობლად ჩავძირეთ სავაჭრო გემი და სანაღმო გადამლობი. მეორე სავაჭრო გემი მძიმედ დავაზიანეთ.

ინგლისის თვითმფრინავებმა 17 ნოემბერს, ღამით, ყუმბარა ჩამოჰყარეს დასავლეთ გერმანიის ზოგიერთ პუნქტში. გუშინ ლა-მანშის თავზე გამართული საჰაერო ბრძოლის დროს ჩამოგდებულ იქნა ინგლისის 3 თვითმფრინავი. გერმანიის ავიაციამ 7 თვითმფრინავი დაჰკარგა“.

ინგლისის ცნობები

ლონდონი, 18 ნოემბერი. ავიაციის სამინისტრო იუწყება, რომ არახელსაყრელი ატმოსფერული პირობების მიუხედავად, ინგლისის ავიაცია 16 ნოემბერს, ღამით, კვლავ დაესხა თავს ჰამბურგის სამხედრო ობიექტებს. ქალაქს რამდენიმე საათის განმავლობაში მრავალი ტონა ყუმბარა დავაყარეთ. განსაკუთრებით ძლიერ დავუშინეთ ყუმბარა ცენტრალურ სასაქონლო სადგურს, დიდ ნავთსაწყობებ ქარხნებს, ალტონის ელექტროსადგურს (ქალაქის გარეუბანი), ფირმა „ბლომ და ფოსის“ გემსაშენებსა და ქარხანას.

სანაპირო თავდაცვის ავიაცია რამდენჯერმე დაესხა თავს მტრის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მდებარე აეროდრომებს. ყუმბარების აფეთქების შედეგად მრავალ ადგილას ხანძარი გაჩნდა. ბომბარდირების ერთერთი ობიექტი იყო დიუნკერკი და ანტვერპენის დოკები.

ინგლისში გუშინ მომხდარი საჰაერო ბრძოლის დროს გერმანიის ავიაციამ დაჰკარგა 11 თვითმფრინავი, ინგლისისამ — 4 ავიაგამანადგურებელი. მაგრამ ინგლისის 3 თვითმფრინავის მფრინავები გადარჩნენ.

ლონდონი, 18 ნოემბერი. რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ ინგლისის ავიაციამ 17 ნოემბერს, ღამით, ყუმბარა დაუშინა რურის ოლქის მთელ რიგ ობიექტებს.

დღეს, დილა-ადრიან, ყუმბარა დაუშინეთ გერმანიის ქვემეხების პოზიციებს გრი ნეს კონცხთან. ინგლისის სანაპიროდან სსრანდა, თუ როგორ გასკდა ყუმბარები.

არსებული ცნობებით, უკანასკნელ ქვირის განმავლობაში, რაც 16 ნოემბერს დამთავრდა, ინგლისში მომხდარი საჰაერო ბრძოლების დროს ჩამოგდებულ იქნა გერმანიის 64 და იტალიის 13 თვითმფრინავი. (საკდესი).

საბერძნეთ-იტალიის ომი

ათენი, 18 ნოემბერი. საბერძნეთის არმიის სარდლობამ გუშინ შემდეგი ცნობა გამოაქვეყნა:

„მთელ ფრონტზე როგორც ეპირში, ისე კორჩის აღმოსავლეთით მდებარე მთიან რაიონში, ბრძოლა სწარმოებდა.

წამოვიყვანეთ ახალი ტყვეები. ხელთ ჩავიგდეთ ზარბაზნები და მორტირები და სხვადასხვაგვარი საომარი მასალა. მტრის წინააღმდეგობისა და მისი ავიაციის მოქმედების მიუხედავად, ჩვენ დავიკავეთ მაღლობები, რომლებსაც დიდი სამხედრო მნიშვნელობა აქვთ.

მფრინაველმდეგის ავიაციამ ზარბაზნები და ტყვიამფრქვეველები დაუშინა საბერძნეთის შიდა რაიონებში მდებარე ქალაქებსა და სოფლებს. მაგრამ ამას მსხვერპლი და ნგრევა არ გამოუწვევია“.

გელგრადი, 18 ნოემბერი. გაზეთი „ვრემე“ გადმოგვცემს, რომ საბერძნეთში გამოქვეყნდა სამხედრო მინისტრის ბრძანება ყველა საზღვაო რადიოტელეგრაფისტის მობილიზაციის შესახებ. მობილიზებულნი შესაკრებ პუნქტებში 11 საათის განმავლობაში უნდა გამოცხადნენ.

გამორკვეულია, რომ იტალიის თვითმფრინავების მიერ საბერძნეთის ქალაქების ბომბარდირების დროს ჩამტვრეული მინების ნამსხვრევებისაგან მრავალი მცხოვრები დაშავდა.

რომი, 18 ნოემბერი. იტალიის სარდლობა იუწყება, რომ გუშინ საბერძნეთის ფრონტზე კონიცის რაიონში, მოსპობილ იქნა მტრის კავალერიის ერთი შენაერთი. იტალიის ავიაციამ განმეორებით დაუშინა ყუმბარა კალაბაკისა და კონიცის ზონებს და დააზიანა ხიდები, გზები, თავდაცვის ნაგებობანი და ბარაკები. ყუმბარა დავუშინეთ აგრეთვე კორფუს კუნძულს და კრეტის კუნძულისა და ალექსანდრიის საზღვაო ბაზებს. იტალიის ორი თვითმფრინავი არ დაბრუნებულა.

ჩრდილოეთ აფრიკაში ყუმბარა დავუშინეთ რკინიგზებს ფუკა-ედ დაბასთან და მერსა-მატრუხთან.

მტრის თვითმფრინავებმა ყუმბარა დააყარეს ქალაქ ბენგაზს, სადაც მოკლულია ერთი ქალი და დაჭრილია 6 კაცი. დაზიანებულია საცხოვრებელი სახლები. ინგლისის ავიაციის თავდასხმა ბარდიაზე უშედეგოდ დამთავრდა (საკდესი).

ი. ა. ჯავახიშვილი

18 ნოემბერს, საღამოს 9 საათზე და 45 წუთზე, ქ. თბილისში უეცრად გარდაიცვალა საბჭოთა ისტორიული მეცნიერების გამოჩენილი მოღვაწე, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრი **ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილი.**

ი. ა. ჯავახიშვილის დაკრძალვის მომწყობი მთავრობის კომისია

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოს დადგენილებით შექმნილია აკადემიკოს **ი. ა. ჯავახიშვილის** დაკრძალვის მომწყობი კომისია ამხ. **გ. სტურუას** თავმჯდომარეობით და ამხ. **ვ. ეგნატაშვილის, ი. თავაძის, ს. ჯანაშიას, შ. დადიანის, ი. ბერიტაშვილის, ბ. კიზირიას, ა. ხარაძისა** და **ლ. გორგიძის** შემადგენლობით.

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭომ დაადგინა აკად. **ი. ა. ჯავახიშვილის** დაკრძალვასთან და კავშირებული ყველა ხარჯები გაიღოს სახელმწიფომ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო და საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი მწუხარებით იუწყებიან გამოჩენილი მეცნიერის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრის, აკადემიკოს

ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილის

უეცრად გარდაცვალებას.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ღრმა მწუხარებით იუწყება უდიდესი საბჭოთა მეცნიერის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრის, აკადემიკოს

ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილის

გარდაცვალებას.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი იუწყება უნივერსიტეტის ერთერთი ფუძემდებლის, საბჭოთა მეცნიერების გამოჩენილი მოღვაწის პროფესორ აკადემიკოს

ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილის

გარდაცვალებას.

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საქართველოს ფილიალი იუწყება საბჭოთა ისტორიული მეცნიერების უდიდესი მოღვაწის, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის საქართველოს ფილიალის პრეზიდიუმის წევრის აკადემიკოს

ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილის

გარდაცვალებას.

ანასტასია ნიკოლოზის-ასული, ნათელა, კახა და ალექსანდრე ჯავახიშვილები იუწყებიან მეუღლისა და მამის

ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილის

გარდაცვალებას.

საბჭოთა მეცნიერების გამოჩენილი მოღვაწე

აკადემიკოსი ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილი საბჭოთა ისტორიული მეცნიერების ერთერთი გამორჩენილი მოღვაწე იყო. ორმოც წელზე მეტს გრძელდებოდა მისი ნაყოფიერი სამეცნიერო-საგამოკვლევო, პედაგოგიური და საზოგადოებრივი მუშაობა. მთელი თავისი ძალები და დაუღალავი ენერგია ი. ა. ჯავახიშვილმა მოუნდომა მეცნიერების, სოციალისტური სამშობლოს სამსახურს მოანდომა.

ივანე ალექსანდრეს-ძე ჯავახიშვილი დაიბადა თბილისში 1876 წელს. სამუდამო განათლება მიიღო თბილისის 1-ლ გიმნაზიაში. 1895 წელს, გიმნაზიის დამთავრების შემდეგ, ი. ა. ჯავახიშვილი შევიდა პეტერბურგის უნივერსიტეტში აღმოსავლური ენების ფაკულტეტზე.

1899 წელს, უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, ი. ა. ჯავახიშვილი დატოვებულ იქნა უნივერსიტეტში სპროფესოროდ მოსამზადებლად. 1902 წელს იგი ნ. მარრთან ერთად პეტერბურგის უნივერსიტეტის მიერ გაგზავნილ იქნა არაბეთში იქ დაცული ქართული ხელნაწერების აღსაწერად. მას შემდეგ ი. ა. ჯავახიშვილი ბრწყინვალედ ამუშავებს საქართველოს მეცნიერული ისტორიის, აგრეთვე სომხეთისა და ახლო აღმოსავლეთის ისტორიის პრობლემებს.

ზედმიწევნით იცოდა რა კლასიკური ენები (ლათინური, ბერძნული) და მრავალი აღმოსავლური ენა (ირანული, სირიული, ძველი სომხური, ახალი სომხური), რომ აღარა ვთქვათ რა ევროპულ ენებზე, ი. ა. ჯავახიშვილი თავის სამეცნიერო _ საგამოკვლევო მუშაობაში ურაჩვეულებრივად ფართო და მრავალფეროვან მასალას იშველიებდა.

მუშაობდა რა პირველწყაროებზე, ი. ა. ჯავახიშვილმა დასწერა შესანიშნავი შრომა — „ისტორიის ამოცანები, წყაროები და მეთოდები ძველად და ახლა“ (ოთხ წიგნად: „ძველი ქართული ისტორიული დამწერლობა“, „ქართული ნუმიზმატიკა და მეტროლოგია“, „ქართული პალეოგრაფია“, „ქართული დიპლომატიკა“).

ცოდნისმოყვარემ, დაუღალავმა და ახალი წყაროებისა და ახალი ფაქტიური მასალის ძიებაში შეუპოვარმა, მან მეტად მნიშვნელოვანი აღმოჩენები მოახდინა. მან აღმოაჩინა უძველესი ქართული მატიანეები, ქართული დამწერლობის უძველესი ძეგლები, რომელთა აღმოჩენამაც ქართული ლიტერატურის ისტორიაში მთელი ეპოქა შეადგინა.

ჩქარი და უდიდესი და ორიგინალური ფაქტიური მასალა, ი. ა. ჯავახიშვილმა დაამუშავა ქართველი ხალხის — საბჭოთა კავშირის ერთერთი უძველესი ხალხის ისტორია. ამ მუშაობის შედეგი იყო კაპიტალური შრომები, რომელთა მნიშვნელობაც განსაკუთრებით დიდია და რომლებიც დიდხანს დარჩებიან ნიადაგსაბარ წიგნებად ყველასათვის, ვინც კი საქართველოს ისტორიასა და კავკასიის სხვა ხალხების ისტორიაზე მუშაობს. საქართველოს ისტორიას ი. ა. ჯავახიშვილი ამუშავებდა განუყრელ კავშირში მეზობელი ხალხების ისტორიასთან. იგი გარჩმავებულ მუშაობას ეწეოდა საქართველოს მეზობელ სახელმწიფოთა ისტორიაზე. მაგალითად, სომხეთის ისტორიას მან უძღვნა ოთხი ვრცელი მონოგრაფია, რომლებსაც უდიდესი მეცნიერული მნიშვნელობა აქვთ.

ი. ა. ჯავახიშვილის მეცნიერული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა ბრწყინვალედ იფურჩქნება საბჭოთა ხელისუფლების წლებში. ი. ა. ჯავახიშვილი იყო თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ერთერთი ორგანიზატორი და 1926 წლამდე მისი რექტორი. მოკლე დროის განმავლობაში უნივერსიტეტი მსხვილ სამეცნიერო ცენტრად გადაიქცა. ი. ა. ჯავახიშვილმა უდიდესი როლი შეასრულა ჩვენი ქვეყნის უმაღლესი სასწავლებლებისა და სამეცნიერო _ კვლევითი დაწესებულებებისათვის მუშაკთა მრავალრიცხოვანი კადრების გამოზრდის საქმეში.

თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 20 წლისთავთან დაკავშირებით ი. ა. ჯავახიშვილი დაჯილდოებულ იქნა შრომის წითელი დროშის ორდენით. 1938 წელს საბჭოთა საქართველოს მშრომელებმა იგი აირჩიეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად. 1939 წელს ი. ა. ჯავახიშვილი არჩეულ იქნა სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილ წევრად.

სახელოსნო სასწავლებლების მოსწავლეთა ტანსაცმელის ფორმა.

რკინიგზის სასწავლებლების მოსწავლეთა ტანსაცმელის ფორმა.

ქ. ქაქაქისა და კოლმეურნე ახალგაზრდობის გაწვევა (მობილიზაცია) სახელოსნო, რკინიგზის სასწავლებლებსა და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლებში

ახალ სასწავლებლებსა და სკოლებში მიღებულია 2.449 კაცი

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოსთან არსებულმა შრომითი რეზერვების სამმართველომ 16 ნოემბრისათვის არსებული მდგომარეობის მიხედვით შეაჯამა სახელოსნო, რკინიგზის სასწავლებლებსა და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლებში ახალგაზრდობის გაწვევის (მობილიზაციის) შედეგები.

სულ რესპუბლიკის ახალ სასწავლებლებსა და სკოლებში მიღებულია 2.449 კაცი, გასაწვევი საერთო კონტინგენტი კი 4.700 კაცს შეადგენს. კერძოდ, სახელოსნო სასწავლებლებში ჩარიცხულია 1259 კაცი, რკინიგზის სასწავლებლებში — 436 კაცი და საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლებში — 754.

თბილისის სახელოსნო სასწავლებლებში 16 ნოემბრისათვის მიღებულია 693 კაცი და რკინიგზის სასწავლებლებში — 303 კაცი, გაწვევის საერთო კონტინგენტი კი თბილისში 1400 კაცს შეადგენს.

კოლმეურნე ახალგაზრდობიდან ამ სკოლებში ჩარიცხულია 1298 კაცი, ქალაქის ახალგაზრდობიდან კი — 1151 კაცი.

ახალ სკოლებში მეტწილად ჩარიცხული არიან ახალგაზრდები, რომლებმაც განცხადება შეიტანეს ნებაყოფლობით მიღებაზე. ახალ სასწავლებლებსა და სკოლებში მიღებულ 2.449 კაცთაგან მოხალისეა 2.393, გაწვეული კი მხოლოდ 56.

16 ნოემბერს გაწვევა დამთავრდა ქალაქ ქუთაისსა და ჭიათურაში, ზუგდიდის, ორჯონიკიძის, აბაშის, თბილისის, წალკის, ზესტაფონის, საჩხერის, ყვარლის, ყაზბეგის, მცხეთის, ლაგოდეხის, ქვემო-სვანეთის, ქედისა და ხულოს რაიონებში. თბილისში გაწვევა დამთავრებულია ორჯონიკიძის სახელობისა და ბერიას სახელობის რაიონებში.

ახალგაზრდობის გაწვევა რესპუბლიკაში გრძელდება. (საქ. დესი).

გამწვევმა კომისიამ მუშაობა დაამთავრა

(ლანჩხუთი, „კომუნისტის“ საკ. კორ.)

ახალგაზრდა კოლმეურნე სოკრატ ბელეშაძე საექიმო კომისიამ სახელოსნო სასწავლებელში გაგზავნისათვის ვარგისად სცნო. ის ყოჩაღი ახალგაზრდაა, მიმდინარე წელს 130 შრომადღე აქვს გამომუშავებული.

— რომელ სასწავლებელში გსურთ წასვლა? — ეკითხება მას გამწვევი კომისიის თავმჯდომარე ამხ. ქ. მანწკავა.

— გთხოვთ გამგზავნოთ რკინიგზის სასწავლებელში, პატარაობიდანვე ორთქლმავალი მიზიდავს, გარწმუნებთ კრიტიკოსელი მემანქანე გავხდები. კომისიამ ს. ბელეშაძე რკინიგზის სასწავლებელში ჩარიცხა.

გამწვევი კომისიის წინაშე წარსდგა ვალოდია ბურძგლა და შემოსვლისთანავე კომისიას აუწყა, რომ ის 1938 წელს გზათა სახალხო კომისარმა ამხ. ლ. მ. კაგანოვიჩმა მატარებლის გადარჩენისათვის ფულადი საჩუქრით დააჯილდოვა.

— ამ ჯილდომ მე უსაზღვროდ აღმაფრთოვანა, ახლა მოვედი თქვენთან თხოვნით ჩამრიცხოთ რკინიგზის სასწავლებელში, რათა ღირსეულად ვემსახურო ჩვენს სოციალისტურ ტრანსპორტს.

კომისიამ ისიც ჩარიცხა რკინიგზის სასწავლებელში.

საფაბრიკო-საქარხნო სწავლების სკოლებში ჩარიცხულ იქნენ: ი. გოგეშვილი, ივ. კალანდარიშვილი და სხვ.

16 ნოემბერს გამწვევმა კომისიამ მუშაობა დაამთავრა და საქარხნო-საფაბრიკო-სწავლებას სკოლებსა და რკინიგზის სასწავლებელში ჩარიცხა 25 ახალგაზრდა.

ლანჩხუთის რაიონი ახალ სასწავლებლებში ჯანსაღ და ენერგიულ ახალგაზრდებს გზავნის.

გამწვევ კომისიაში შემოსული იყო 200-მდე განცხადება.

ვ. მელქაძიშვილი

უდიდეს სიხარულს გამოსთქვამენ

(თბილისის კიროვის რაიონი)

თბილისის კიროვის სახელობის რაიონში სახელოსნო სასწავლებლებში, რკინიგზის სასწავლებლებსა და საფაბრიკო - საქარხნო სწავლების სკოლებში ჩასარიცხი ახალგაზრდობის კონტინგენტი განსაზღვრულია 220 კაცით. 15 ოქტომბრიდან 16 ნოემბრამდე განცხადებები სასწავლებლებში გაგზავნის შესახებ 400-ზე მეტმა ახალგაზრდამ შემოიტანა.

რაიონის გამწვევმა კომისიამ 5 დღის განმავლობაში ახალ სასწავლებლებში 130 ახალგაზრდა ჩარიცხა.

ა. მანუელიანი თავისუფლად ლაპარაკობს რუსულ, ქართულ და სომხურ ენებზე. მისი დიდი ხნის სურვილი — იყო ხელოსნად გახდომა. სურვილი სინამდვილედ იქცა. ა. მანუელიანი კომისიამ ჯანმრთელად სცნო და სახელოსნო სასწავლებელში ჩარიცხა.

სახელოსნო სკოლაში ჩარიცხულთა შორის არის ა. ბაჭიევი. მან მშვენივრად იცის სომხური და ქართული ენები. სახელოსნო სასწავლებელში ჩარიცხული არიან აგრეთვე კ. გელაძე, გ. მათეშენი და სხვები.

ახალ სასწავლებლებში ჩარიცხულნი უდიდეს სიხარულს გამოსთქვამენ და აღფრთოვანებით მოელიან სწავლის დაწყებას.

ემზადებიან მოსწავლეთა მიღებისათვის

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 18 ოქტომბრის დადგენილების საფუძველზე თბილისის კიროვის სახელობის რაიონში იხსნება სახელოსნო სასწავლებელი. სასწავლებელში მისაღებია 425 ახალგაზრდა. აქედან 188 ადგილი რაიონებიდან ჩამოსულ ახალგაზრდებს დაეთმობა.

სასწავლებლისათვის განკუთვნილია კამოს სახელობის ყოფილი დაზგათმშენებელი ქარხნის პირველი, მეორე და მესამე სართული. სასადილოებისათვის გამოყოფილია 2 ოთახი, კლასებისათვის —8, სამკითხველოსათვის — 1.

აღნიშნული სასწავლებლის დირექტორად დანიშნულია ამხ. გ. გორგიჯანოვი, სასწავლო ნაწილის გამგედ — ამხ. შ. ვარსიმაშვილი. სასწავლებლისათვის გამზადებულია სახელოსნო სასხმო, სამჭედლო და სახარატო საამქროებით.

ამჟამად გაცხოველებული ტემპით მიმდინარეობს მოსწავლეთა საერთო საცხოვრებლის რემონტი, რაც 20 ნოემბრამდე დამთავრდება.

ს. მერკვილაძე

ინგლის-გერმანიის ომი

გერმანიის ცნობები

ბერლინი, 17 ნოემბერი (საქდესი). გერმანიის არმიის უმაღლესი სარდლობის ცნობაში ნათქვამია: „დამატებითი ცნობებით, 15 ნოემბერს ღამით ლონდონზე თავდასხმის დროს დაზიანებულ იქნა ვატერლოო ბრიჯი. ყუმბარები დავაყარეთ აგრეთვე პედინგტონის ვაგზალს, გაზის ქარხანას კენინგტონში და გაზის ქარხანას სავაჭრო დოკების მახლობლად. ამ გაზის ქარხანაში დიდი ხანძარი გაჩნდა. სამხრეთ ინგლისის სხვადასხვა პუნქტებში, კერძოდ პორტსმუტსა და საუთჰემპტონში, დაზიანებულია მნიშვნელოვანი სამხედრო ობიექტები.

16 ნოემბერს კვლავ დაეშინეთ ყუმბარები ლონდონს და ინგლისის სამხრეთ-აღმოსავლეთ სანაპიროს სხვადასხვა რაიონებს. დღის განმავლობაში გერმანიის ყუმბარმშენებმა იერიში მიიტანეს ინგლისს რამდენიმე გემზე. ამ დროს ჩაძირულ იქნა: 8 ათასი ტონა წყალწყვის სავაჭრო გემი, 3 ათასი ტონა წყალწყვის ტანკერი და 2 ათასი ტონა წყალწყვის სავაჭრო ხომალდი. ორი სხვა სავაჭრო გემი მძიმედ არის დაზიანებული.

16 ნოემბრის დილით შორსმსროლელმა არტილერიამ წარმატებით დაუშინა ინგლისის გემთა ქარავანს ლა-მანშში.

16 ნოემბერს, ღამით, გერმანიაზე თავდასხმის დროს ინგლისის თვითმფრინავებმა ყუმბარები დაუშინეს უმთავრესად ჰამბურგს, ბრემენსა და კილს, და უმნიშვნელოვან ზარალი მიაყენეს მნიშვნელოვან სამხედრო ობიექტებს. შემდგომი თავდასხმა მიმართული იყო დასახლებული პუნქტებისა და საცხოვრებელი უბნების წინააღმდეგ. ყუმბარების მეტი წილი ელბაში და მინდორში დაეცა. 14 კაცი მოკლულია და რამდენიმე დაჭრილია. 15 ნოემბერს, ღამით, საფრანგეთის ჩრდილოეთ სანაპიროზე ჩამოგდებულია მტრის თვითმფრინავი. 16 ნოემბერს, ღამით, ჰამბურგში ჩამოგდებულია მტრის მეორე თვითმფრინავი. მესამე თვითმფრინავი ღამის ავიაგამანადგურებლებმა ჩამოაგდეს. გერმანიის ერთი თვითმფრინავი თავის ბაზაში არ დაბრუნებულა“.

გერმანიის საინფორმაციო ბიურო იუწყება, რომ გერმანიის მზვერავებმა, რომლებიც გუშინ ინგლისში დაფრინავდნენ, გამოარკვიეს, რომ გერმანიის თვითმფრინავების მიერ ლონდონის ბომბარდირებამ სიტში რამდენიმე ადგილს დიდი ხანძარი გამოიწვია. ტემზის ნაპირზე ყუმბარები მოხვდა სასურსათო საწყობებსა და დოკების ზოგიერთ ნაგებობას.

ინგლისის ცნობები

ლონდონი, 17 ნოემბერი (საქდესი). ოფიციალურად იუწყებიან, რომ 16 ნოემბერს, ღამით, გერმანიის ავიაცია უმთავრესად თავს ესხმოდა ლონდონს და შიდა საგრაფოებს. თავდასხმას უფრო ნაკლები ინტენსიური ხასიათი ჰქონდა, ვიდრე წინა ღამეს. ზოგან თავდასხმამ ძლიერ დააზიანა საცხოვრებელი სახლები, მატერიალური ზარალი დიდი არ არის. არიან მოკლულნი და დაჭრილნი. ცენტრალური ინგლისის ერთერთ ქალაქში ჩამოყრილმა ყუმბარებმა ხანძარი გამოიწვია, რაც მალე იქნა ჩაქრობილი და ადამიანთა დიდი მსხვერპლი არ გამოუწვევია. 16 ნოემბერს, ღამით, ჩამოგდებულია მტრის ერთი ყუმბარმშენი.

გუშინ, დილას, გერმანიის ავიაციამ მცირე აქტივობა გამოიჩინა. რამდენიმე ყუმბარა დააყარეს კენტის საგრაფოს ერთერთ სანაპირო ქალაქს, რითაც მცირეოდენი მატერიალური ზარალი და ადამიანთა მცირე მსხვერპლი გამოიწვიეს.

15 ნოემბერს, ღამით, ინგლისის ავიაცია თავს დაესხა რკინიგზის ხაზებს, გემსაშენებს და სხვადასხვა კომუნალურ საწარმოებს ჰამბურგში. დოკებისა და რკინიგზის ლიანდაგის რაიონში რამდენიმე ადგილას აფეთქება მოხდა და ხანძარი გაჩნდა. ბომბარდირებულია აგრეთვე ნავთის ქარხნები და ბლომისა და ფოსის კომპანიის გემსაშენები. ყუმბარების აფეთქების შედეგად აქ ბევრ ადგილას გაჩნდა ხანძარი. ყუმბარები დაუშინეს ქალაქის ჩრდილო ნაწილში გაზის ქარხანას, აგრეთვე ელექტროსადგურსა და სხვა ობიექტებს.

თავს დაესხნენ აგრეთვე კილის დოკებსა და ოსტენდესა და კალეს ნავსადგურებს.

ინგლისის გემ „ემპრეს ოუ ჯაპანის“ დაღუპვა

ბერლინი, 17 ნოემბერი (საქდესი). გერმანიის საინფორმაციო ბიურო, ემყარება რა გაზეთ „მესაჯეროს“ ცნობას, რომიდან გადმოგვცემს, რომ ინგლისის გემი — „ემპრეს ოფ ჯაპანი“, რომელიც კანადის ბაირაღით მიდიოდა, ხანძრის მსხვერპლი გახდა. „ემპრეს ოფ ჯაპანი“ — 26 ათასი ტონა წყალწყვის დიდი სამგზავრო გემი — ომის დაწყების შემდეგ დამხმარე კრეისერად გადააკეთეს და განკუთვნილი იყო ჯარის გადასაყვანად ინგლისში. შეიცარიის გაზეთი „სიუისი“ ადასტურებს, რომ ტრანსატლანტის გემზე 7 ათასი კანადიელი ჯარისკაცი იმყოფებოდა. ჰფიქრობენ, რომ გემი გერმანიის თვითმფრინავის თავდასხმის მსხვერპლი გახდა. როგორც შემდეგ აცხადებენ, ინგლისის ბაირაღით მიმავალმა ვერც ერთმა გემმა ვერ გაბედა მიახლოებოდა ცეცხლმოდებულ გემს იმის შიშით, რომ მახლობლად გერმანიის წყალქვეშა ნავები არიანო.

„დეილი ექსპრესი“ კოვენტრის ბომბარდირების შედეგების შესახებ

ლონდონი, 17 ნოემბერი (საქდესი). „დეილი ექსპრესის“ კორესპონდენტი, რომელმაც კოვენტრი დაათვალიერა, იუწყება, რომ ბომბარდირების შედეგად ქალაქი სამნაწილად დანგრეულია. კოვენტრის მთავარია ქუჩები, მათ შორის საუკეთესო საზოგადოებრივი შენობები, კინო-თეატრები, მაღაზიები ნანგრევებად არის ქცეული. ბევრ ადგილს შეუძლებელია იმის გამორკვევა, თუ სად გადიოდა გზა და სად იდგა სახლები და მაღაზიები. ასობით სახლი დანგრეულია კოვენტრის გარეუბნებშიც. მრავალი ათასი მცხოვრები უსახლკაროდ დარჩა. მეტად საკვირველია, განაგრძობს კორესპონდენტი, რომ შექსპირის დროინდელმა ბევრმა ძველმა ლამაზმა შენობებმა ყუმბარებს გაუძლეს იმ დროს, როდესაც თანამედროვე ტიპის შენობები დანგრეულია. აღნიშნულია შემთხვევები, როდესაც ყუმბარები პირდაპირ მოხვდა მთელ რიგ თავშესაფრებს. დიდძალი ხალხია მოკლული და დაჭრილი სახანძრო რაზმების პირად შემადგენლობაში. ამჟამად ქალაქის რაიონში აკრძალულია ყოველგვარი მოძრაობა. კორესპონდენტი აღნიშნავს, რომ 15 ნოემბერს, ღამით, ავტომობილებმა ვერ მიაღწიეს ქალაქის ცენტრის მახლობლად მდებარე ვერცერთ რაიონს, რადგან ქალაქის ცენტრში ბევრგან უზარმაზარი ხანძარი გიზგიზებდა. მეხანძრეთა რაზმების მოქმედებას ძალიან აბრკოლებდა წყლის ნაკლებობა წყალსადენის მაგისტრალთა დაზიანების გამო. ამიტომ ზოგიერთ შემთხვევაში საჭირო გახდა შენობების დინამიტით აფეთქება, რათა ხელი შეეშალათ ცეცხლის გავრცელებისათვის. კორესპონდენტი სწერს, რომ სურსათსახმარების საწყობები კოვენტრში სერიოზულად არ დაზიანებულა, რის გამო ამჟამად ქალაქში არ არის სურსათ-სანოვაგის მწვავე ნაკლებობა. მოსახლეობას მომსახურების უწევენ მოძრავი მაღაზიები, რომელთაგან ზოგიერთი კოვენტრის ბომბარდირების დროსაც კი მუშაობდა. კორესპონდენტი აღნიშნავს, რომ 15 ნოემბერს დილადრიან ქალაქის მცხოვრებნი ბიბლიის საძებნელად გაემართნენ ახლომახლო სოფლებში. ავტობუსები გაჩენილი იყო. ასობით უსახლკარონი ნებაყოფლობით მიიღეს მახლობელი სოფლების მცხოვრებლებმა. გაზეთ „დეილი მეილის“ კორესპონდენტი, რომელმაც აგრეთვე ინახულა კოვენტრი, აღნიშნავს, რომ კოვენტრის უსახლკარო მოსახლეობისადმი განსაკუთრებული მზრუნველობით დამოუკიდებლობა გამოიჩინეს გარეუბნის მუშათა რაიონებში.

ინფორმაციის სამინისტრო გადმოგვცემს, რომ გუშინ კოვენტრი ინახულა მეფემ. მან ოთხ საათზე მეტ ხანს დაჰყო კოვენტრში.

კოვენტრი

(ცნობა)

ქალაქი კოვენტრი, რომელმაც 14 ნოემბერს, ღამით, ძლიერი ბომბარდირება განიცადა გერმანიის ავიაციის მხრივ, მდებარეობს ცენტრალურ ინგლისში, 151 კილომეტრზე ლონდონის ჩრდილოეთ-დასავლეთით. კოვენტრი მდებარეობს უორიკის საგრაფოში, რომელიც სხვა სამ საგრაფოსთან ერთად წარმოადგენს ინგლისის ერთერთ უდიდეს და უძველეს მანქანათმშენებელ და ლითონდამამუშავებელ რაიონს. ეს რაიონები ცნობილია „შავი ქვეყნის“ სახელწოდებით. უორიკის რაიონის ცენტრია ბირმინჰამი, ინგლისის მესამე ქალაქი სიდიდის მხრივ, რომლის სამხრეთ-დასავლეთით მდებარეობს კოვენტრი.

კოვენტრი ინგლისის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი ცენტრია ავტომობილების, თვითმფრინავებისა და ავიამოტორების წარმოების მხრივ. გარდა ამისა, ქალაქში არის შალისა და ქიმიური მრეწველობის საწარმოები, აგრეთვე ხელოვნური აბრეშუმისა და ელექტროაპარატურის დამამზადებელი საწარმოები. 1914-18 წლის მსოფლიო ომის დროს კოვენტრის საწარმოები უმთავრესად საომარ მასალასა და სხვადასხვა სამხედრო საჭურველს ამზადებდნენ.

ლონდონი, 17 ნოემბერი (საქდესი).

თურქეთის ეკონომიური მდგომარეობა

სტამბოლი, 17 ნოემბერი (საქდესი). გაზეთი „ჰაკიკათი“ ათავსებს სტატიას, რომელშიაც აღიარებს ქვეყნის მძიმე ეკონომიურ მდგომარეობას. გაზეთი აღნიშნავს, რომ მინისტრთა საბჭოსთან შექმნილი კოორდინაციის კომისიის გადაწყვეტილებებს დღემდე ეფექტური შედეგები არ მოუცია. ცხოვრება ძვირდება. თურქეთის მთავრობა იძულებულია გამოუშვას ქაღალდის ფული. შემდეგ გაზეთი აღნიშნავს, რომ ზოგიერთი ასაკის მობილიზაციასთან დაკავშირებით, პირველი მოთხოვნილების საგნების გამომშუშავებელი საწარმოები მუშახელის ნაკლებობას განიცდიან. სტატია თურქეთის ხალხსა და სახელმწიფო ორგანიზაციებს მოუწოდებს შეამცირონ მოხმარება და სახსრები მხოლოდ სამხედრო ღონისძიებათა საჭიროებისათვის ხარჯონ. სტატია მთავრდება შემდეგი სიტყვებით: „ქვეყნის ეკონომიკას ეფექტურ სარგებლობას მოუტანს მხოლოდ ის, რომ ხალხმა უარი თქვას საქონლის ყიდვაზე. ეს იქნება სიძვირესთან ბრძოლის საუკეთესო საშუალება“.

ომი აფრიკაში

ლონდონი, 17 ნოემბერი (საქდესი). ოფიციალურად იუწყებიან, რომ ინგლისის ავიაცია თავს დაესხა მტრის აეროდრომებს ლიბიაში. ბომბარდირებულ იქნა სოლუმი, მენასტირი, სიდი-ბარანი, ბარდია, ბომბა და ტობრუკი. ზარალი დიდია. ბომბაში ყუმბარა დააყარეს ჰიდროთვითმფრინავებსა და სხვადასხვა ნაგებობებს, ბარდიაში მრავალ ადგილას სერიოზული აფეთქება მოხდა. ბომბარდირებულ იქნა აგრეთვე რკინიგზის სადგურები და ახლო მდებარე ნაგებობანი კასალასთან. 13 ნოემბერს, ღამით ასმარაში ბომბარდირებულ იქნა ის ადგილები, სადაც მოტორტრანსპორტი იდგა, აგრეთვე სახელოსნოები. წარმატებით დაეშინეთ ყუმბარა დირედაუასა და ასაბს. ინგლისის ავიაციამ მტრის ტერიტორიაზე მთელი რიგი საზვერავი ფრენა ჩაატარა. 15 ნოემბერს, დილით, რვეული ავიაცია 7 ჯერ დაეშინა თავს ლაველოს. ინგლისის სამხრეთ-აფრიკის საჰაერო ძალებმა 14 ნოემბერს ღამით, ტობრუკის დაშენება-აგრეთვე ლაველოს. ამ ოპერაციებიდან ყველა რეული თვითმფრინავი თავის ბაზაში დაბრუნდა.

ინგლისის სახმელეთო ძალთა სარდლობა 16 ნოემბერს კაიროდან იუწყება, რომ ინგლისის მექანიზებულმა საჰატრულო ნაწილებმა იტალიური მოქმედება განაახლეს გალაბატის რაიონში. არტილერია განაგრძობს იტალიის პოზიციებისათვის ყუმბარების წარმატებით დაშენას მეტემთან. სხვა ფრონტებზე მდგომარეობა უცვლელია.

კანადის პარლამენტის ახალი სესიის გახსნა

ნიუ-იორკი, 16 ნოემბერი (საქდესი). კანადის გაზეთ „მონრეალ გაზეტის“ გადმოცემით, კანადის პარლამენტის ახალი სესიის პირველი რამდენიმე დღე კანადის სამხედრო პოლიტიკის საკითხების გარშემო გამართულ კამათს მიეძღვნა. პრემიერმა კინგმა განაცხადა, რომ მას, 1937 წლიდან დაწყებული არაერთხელ განუხილავს რუზველტთან ერთად კანადისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საერთო ძალით დაცვის საკითხები. კინგმა მოუწოდა კანადელებს უდიერესი სიფრთხილე გამოიჩინონ ისეთი საკითხების განხილვის დროს, რომლებიც იაპონიას, საფრანგეთსა და ეირეს შეეხება, იმის გამო, რომ ამჟამად „იაპონიასა და კანადას შორის იაპონიასა და ინგლისს შორის, აგრეთვე იაპონიასა და მსოფლიოს სხვა ქვეყნებს შორის კრიტიკული ურთიერთობა არსებობს“. შემდეგ კინგმა განაცხადა, რომ ასეთივე კრიტიკული ურთიერთობა არსებობს საფრანგეთსა და სხვა ქვეყნებს შორის, აგრეთვე ინგლისსა და ეირეს შორის. კინგმა უარჰყო წინადადება იმის შესახებ, რომ შეიქმნას „ნაციონალური“ მთავრობა ყველა პარტიის წარმომადგენლებისაგან. მან განაცხადა, რომ მთავრობა ხელისუფლების სათავეში რჩება და ლიბერალური პარტიის უმრავლესობის მხარდაჭერას ემყარება.

ოპოზიციური კონსერვატიული პარტიის ლიდერმა ჰანსონმა კანადის მთავრობას ბრალი დასდო იმაში, რომ იგი „ყალბი უშიშროების“ გრძნობას ჰქმნის და საქმაოდ არ ეხმარება ინგლისს. ჰანსონი მოითხოვდა არმიასა, საჰაერო და საზღვაო ფლოტსა და სამხედრო მრეწველობაში არსებული პირობების გამოკვლევას. ჰანსონმა მოიწონა კანადისა და ამერიკის შეერთებული შტატების თანამშრომლობა, მაგრამ გაილაშქრა ამერიკის შეერთებული შტატების ბატონობის წინააღმდეგ. მან მოითხოვა, რათა კანადა შეეცადოს დაავჯეროს ეირე, რომ მან იყვარით მისცეს ინგლისს ორი საზღვაო ბაზა.

კანადის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერმა კოლდუელმა მთავრობას ბრალი დასდო იმაში, რომ იგი თავისი სამხედრო შეკვეთებით მონოპოლისტთა კონტროლს აძლიერებს კანადაში. მან მოითხოვა ნაციონალიზებულ იქნას მთელი სამხედრო მრეწველობა. დასასრულ კოლდუელმა წამოაყენა საკითხი, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ვიშის მთავრობის ელჩის შემდგომი ყოფნა ოტავაში.

დიპლომატიური ურთიერთობის დამყარება ბრაზილიასა და კანადას შორის

ნიუ-იორკი, 16 ნოემბერი (საქდესი). იუნაიტედ პრესის სააგენტოს ცნობით, ბრაზილიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გამოაცხადა, რომ ბრაზილია და კანადას შორის მიღწეულია შეთანხმება დიპლომატიური ურთიერთობის დამყარების შესახებ. უკვე მოხდა ნოტების გაცვლა-გამოცვლა რიო-დე-ჟანეიროსა და ოტავაში დიპლომატიურ მისიების შექმნის შესახებ.

შრანგების გადასახლება ლორენიდან

ვიში, 16 ნოემბერი (საქდესი). ლორენიდან გადმოსახლებული ფრანგების ჩამოსვლის შედეგად შექმნილ შძიმე მდგომარეობასთან დაკავშირებით, ანუწყებენ ეიქ იმართება ვიშის მთავრობის სხდომები.

როგორც იუწყებიან, საფრანგეთის არაოკუპირებული ზონის ტერიტორიაზე ლორენიდან უკვე 28 ათასი კაცი მოვიდა. ყოველ დღე მოდის ახალ-ახალი პარტიები 5-7 ათასი კაცის შემადგენლობით. სულ გადმოსახლებულ იქნება 400 ათასი კაცი. როგორც გადმოგვცემენ, 14 ნოემბერს ვიშის მთავრობამ გერმანიის ხელისუფლებას პროტესტი განუცხადა იმის წინააღმდეგ, რომ ლორენიდან ფრანგების გადასახლება მასთან შეთანხმებული არ ყოფილა.

საფრანგეთის ინდო-ჩინეთის გენერალ-გუბერნატორის კომუნიკე

ტოკიო, 16 ნოემბერი (საქდესი). დომეი ცუსინის სააგენტო, ემყარება რა ხანოიდან მიღებულ ცნობებს, გადმოგვცემს, რომ საფრანგეთის ინდო-ჩინეთის გენერალ-გუბერნატორმა ვიცე-ადმირალმა დეკუმ გამოაქვეყნა კომუნიკე, რომელშიც ნათქვამია, რომ საფრანგეთსა და ტაის შორის სადავო ტერიტორიული საკითხების გარშემო წარმოებული მოლაპარაკება ჩიხში მოექცა, მაგრამ საფრანგეთის მთავრობამ გადასწყვიტა დაიცვას საფრანგეთის ინდო-ჩინეთის ტერიტორიული მთლიანობა ტაის პრეტენზიებისაგან. ახასიათებს რა ტაიში შექმნილ მდგომარეობას, კომუნიკე აღნიშნავს, რომ ტაის პრესამ აშკარად გამოხატული ანტიფრანგული პოზიცია დაიკავა. ტაის ჯარი თავს იყრის საზღვრის მახლობლად. როგორც შემდეგ კომუნიკე აღნიშნავს, ლაოსისა და კამბოჯის საზღვრების მახლობლად ადგილი ჰქონდა ხშირ შეტაკებებს, მაგრამ ამ შეტაკებათა ლოკალიზაცია დროზე ხერხდებოდა. საფრანგეთის ინდო-ჩინეთისა და ტაის საზღვარზე, ნათქვამია შემდეგ კომუნიკეში, ამჟამად სრული სიმშვიდეა. მაგრამ საფრანგეთის ინდო-ჩინეთის სამხედრო ხელისუფლების წარმომადგენლები „თვალს ადევნებენ ამბების განვითარებას და ყოველგვარ საჭირო მზადებას ეწევიან შესაძლო მოულოდნელობათა შემთხვევისათვის“.

იაპონიის შფაბის გადაყვანა კანჭონიდან ხაინანის კუნძულზე

შანხაი, 17 ნოემბერი (საქდესი). გაზეთი „დაინებაო“ სწერს, რომ იაპონელებმა გადასწყვიტეს კანტონიდან ხაინანის კუნძულზე გადაიყვანონ იაპონიის იმ საზღვაო და სახმელეთო ძალთა შტაბი, რომლებიც სამხრეთ-ჩინეთში მოქმედებენ. საჭიროების შემთხვევაში, აღნიშნავს გაზეთი, შტაბი საფრანგეთის ინდო - ჩინეთში იქნება გადაყვანილი.

ეგვიპტის ახალი კაბინეტი

ბერლინი, 16 ნოემბერი (საქდესი). როგორც გერმანიის საინფორმაციო ბიურო ბეირუთიდან გადმოგვცემს, ეგვიპტის ახალ პრემიერ-მინისტრად დანიშნულია ჰუსეინ სირი-ფაშა, რომელსაც მეფე ფარუქმა მიანდო ახალი კაბინეტის შედგენა. სირი-ფაშა ერთსადაიმავე დროს ხელმძღვანელობას გაუწევს შინაგან საქმეთა და საგარეო საქმეთა სამინისტროებს. ფინანსთა მინისტრად დანიშნულია ჰასან საბეკ-ფაშა. ახალ პრემიერ-მინისტრს ჰუსეინ სირი-ფაშას 1938 წელს მუჰამედ მაჰმუდ-ფაშის კაბინეტში ეჭირა საზოგადოებრივ სამუშაოთა მინისტრის პოსტი და 1939 წელს ალი მაჰე-ფაშის კაბინეტში—ფინანსთა მინისტრის პოსტი.

ამერიკელ ჟურნალისტებს აეკრძალათ ესპანეთიდან კორესპონდენციების გაგზავნა ამერიკის შეერთებულ შტატებში

ნიუ-იორკი, 16 ნოემბერი (საქდესი). ასოშიეიტედ პრესის სააგენტოს ცნობით, ესპანეთის ხელისუფლების წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ დაწყებული 18 ნოემბრიდან, ყველა ამერიკელ კორესპონდენტს აეკრძალა ესპანეთიდან ცნობების გზავნა ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ეს ღონისძიება წარმოადგენს იმის პასუხს, რომ ესპანეთის სააგენტო ეფეს კორესპონდენტებს უარი ეთხრეს ვიზების მიცემაზე ამერიკის შეერთებულ შტატებში შესასვლელად.

ნიუ-იორკი, 16 ნოემბერი (საქდესი). ასოშიეიტედ პრესის სააგენტოს ცნობით, ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ დაწყებული 18 ნოემბრიდან, ყველა ამერიკელ კორესპონდენტს აეკრძალა ესპანეთიდან ცნობების გზავნა ამერიკის შეერთებულ შტატებში. ეს ღონისძიება წარმოადგენს იმის პასუხს, რომ ესპანეთის სააგენტო ეფეს კორესპონდენტებს უარი ეთხრეს ვიზების მიცემაზე ამერიკის შეერთებულ შტატებში შესასვლელად.

დე გოლის შფაბის ცნობა საფრანგეთის ეკვატორულ აფრიკაში ნარმოებული საომარი მოქმედებების შესახებ

ლონდონი, 18 ნოემბერი (საქდესი). როგორც რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს, გენერალ დე გოლის არმიის შტაბმა გუშინ გამოაქვეყნა კომუნიკე, რომელშიც ნათქვამია, რომ გაბონის (საფრანგეთის ეკვატორული აფრიკა) მთელი ტერიტორია ახლა გენერალ დე გოლის განკარგულებაშია. ლიბრევილის კაპიტულაციის ორი დღის შემდეგ—ნათქვამია კომუნიკეში, — გენერალ დე გოლის ჯარს დანებდა გაბონის მეორე ხავსადგური — პორტ-ჟენტილი.

იუგოსლავიის კომუნიკე

ბელგრადი, 18 ნოემბერი (საკდესი). იუგოსლავიის დეპეშათა სააგენტო შემდეგს კომუნიკეს გადმოგვცემს: „17 ნოემბერს, დაახლოებით დილის 4 საათზე, უცხოეთის თვითმფრინავები გამოჩნდნენ ქალაქ ბიტოლისა და კიჩევოს თავზე. იუგოსლავიის საზენიტო არტილერიისა და გამანადგურებელი თვითმფრინავების სწრაფი მოქმედების მეობებით, უცხოეთის თვითმფრინავებმა მხოლოდ კიჩევოს მიდამოებში და ორი მეზობელი სოფლის მახლობლად შესძლეს ყუმბარების ჩამოყრა. თვითმფრინავები მაშინვე გაბრუნდნენ და იუგოსლავიის საჰაერო ზონას გასცილდნენ. მსვერპლი არ არის. არის მხოლოდ უმნიშვნელო მატერიალური ზარალი“.

დაღადიე, გამელენი და ბლიუმი საპყრობილეში ჩასვეს

ბერლინი, 18 ნოემბერი (საკდესი). როგორც გერმანიის საინფორმაციო ბიურო გადმოგვცემს, საფრანგეთის იუსტიციის სამინისტრომ ბრძანება გასცა, რომ საფრანგეთის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი დალადიე, გენერალი გამელენი და ლეონ ბლიუმი სპეციალურ ციხეში გადაყვანილნი. დღემდე სამივე შაზერონის ციხე-დარბაზში იმყოფებოდა, ახლა კი სპეციალურად გადაყვანა, სადაც უკვე ზის საფრანგეთის ავიაციის ყოფილი მინისტრი, გე ლა შამბრი. დალადიეს, გამელენისა და ბლიუმის დაპატიმრება და საპყრობილეში გადაყვანა, როგორც იუსტიციის სამინისტრო თავის ცნობაში აღნიშნავს, იმ გამომძიების შედეგია, რომელსაც საფრანგეთის უმაღლესი სასამართლო აწარმოებს.

მათ წაყენებული აქვთ ბრალდება, რომ ისინი არ ასრულებდნენ თავიანთ სამსახურებრივ მოვალეობას, რომ მათ არ უფიქრიათ ნაციონალური თავდაცვისათვის და სხვ.

მდგომარეობა კოვენტრში

ნიუ-იორკი, 18 ნოემბერი (საკდესი). იუნაიტედ პრესის სააგენტოს კორესპონდენტი, რომელიც კოვენტრში (ინგლისი) იმყოფება, იუწყება, რომ, დღემდე ფაქტობრივ შეწყვეტილი მოქმედების გერმანული ყუმბარები. ქალაქში ისევ არ არის გაზი, ელექტროსინათლე და წყალი. ყველგან სჩანს მიმჭრალი ხანძარი. ქვების მოძრავი პუნქტები საშველს აწვდიან ქალაქის ათასობით მცხოვრებს, რომლებიც უსახლკაროდ დარჩნენ.

ჰამბურგის ბომბარდირება

ბერლინი, 18 ნოემბერი (საკდესი). გერმანული გაზეთი „ჰამბურგერ ფრემდენბლატი“ გადმოგვცემს, რომ ჰამბურგზე 15 და 16 ნოემბრის თავდასხმის დროს ინგლისის თვითმფრინავებმა დიდძალი ცეცხლგამჩენი და ფუგასური ყუმბარა ჩამოაყარეს. ბომბარდირების შედეგად დაზიანდა საცხოვრებელი უბნ

პარტიული ცხოვრება

პარჭიის რაიკომი და საკოლმეურნეო ეკონომიკის საკითხები

(ტატალინარი, „კომუნისტის“ კორესპონდენტისაგან)

პარტიის რაიკომის მუშაობის წარმატება დიდად არის დამოკიდებული იმაზე, თუ რამდენად ღრმად სწვდება იგი საწარმოს, კოლმეურნეობის ეკონომიკის საკითხებს. ამ მხრივ კარგ მაგალითებს იძლევა პარტიის სტალინირის რაიონული კომიტეტი (რაიკომის მდივანი აძხ. ალ. ცხოვრებოვი).

მრავალფეროვანია სტალინირის რაიონის სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა. დაბლობ ადგილებში მისდევენ მარცვლეული კულტურების თესვას, შეხლეობასა და მევენახეობას, მთიან ზოლში—მესაქონლეობას, საკმაო ადგილი უჭირავს მეფუტკრეობასაც, ხოლო ახლა იწყებენ ახალი კულტურის — შაქრის ჭარხლის მოყვანას.

როგორ იბრძვის პარტიის რაიკომში საკოლმეურნეო ეკონომიკის ამ საკითხების წარმატებით გადასაჭრელად?

რაიონის ზოგი კოლმეურნეობა გულისყურით არ ეკიდებოდა მესაქონლეობის განვითარებას. სოფელ გოიბისკირის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ქუსრაევი) პროდუქტიული საქონლის ერთი ფერმაც კი არ ჰქონდათ, რადგან აქ არცერთი სული პირუტყვი არა ჰყავდათ. კოლმეურნეობის ხელმძღვანელები გაიძახოდნენ — საძოვრები არა გვაქვს, თივა არ გვეშოვება, ცხოველების საზამთრო იალაღებზე გასაგზავნად ქადრები არა გვყავსო.

იმ მდგომარეობამ, რომ კოლმეურნეობა საკმაოდ დიდი იყო და მესაქონლეობის განვითარებისათვის აქ პირობებიც ჰქონდათ, რაიკომი ჩააფიქრა. ბიუროს გადაწყვეტილებით, რაიკომის მეორე მდივანმა ამხ. რომან ლაზარიშვილმა რამდენიმე დღე დაჰყო კოლმეურნეობაში. მან სათანადოდ შეისწავლა კოლმეურნეობა, გამოარკვია, თუ რა მიზეზები უშლის ხელს მესაქონლეობის განვითარებას და ადგილზევე დაეხმარა მათ.

ამის შემდეგ საკითხი რაიკომის ბიუროზე დაისვა. აღმოჩნდა, რომ კოლმეურნეობას ყველა პირობა მოეპოვება მესაქონლეობის განვითარებისათვის, მაგრამ ძმები დუდაევები და ვ. ტუაევი განგებ უშლიდნენ ხელს ამ საქმეს. კოლმეურნეობის საერთო კრებამ დეზორგანიზატორები გარიცხა კოლმეურნეობიდან, ხოლო რაიკომი დაეხმარა კოლმეურნეობას საძოვრების გამონახვაში, პირუტყვის შეძენაში და მიუთითა ნაკლოვანებების გამოსწორების გზებზე. ახლა ამ კოლმეურნეობას ჰყავს 23 ძროხა, 11 დეკეული, 160 სული ცხვარი, ააშენეს პირუტყვის კარგი ბინა და საკვებიც საკმაოდ მოიმარაგეს.

სოფელ გერის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობა (ყოფ. თავმჯდომარე გრიშა ალბოროვი), რომელიც ძირითადად მარცვლეული კულტურების კოლმეურნეობაა, ჩამორჩა მოსავლის აღებასა და დაბინავებაში.

აქ ყურადღებას არ აქცევდნენ სათესლე მასალის გაწმენდას. დათესეს ცუდი ხარისხის თესლი, მოსავალი დანაკარგებით აიღეს და ამას ისიც დაუმატეს, რომ რამდენიმე ათეული ძნა გაულეწავი დარჩათ; აუღებელი დარჩათ აგრეთვე თივა.

სიგნალს ამ კოლმეურნეობაში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ რაიკომი სასწრაფოდ გამოეხმაურა. საქმის გასაცნობად და დასახმარებლად იქ რაიკომის მესამე მდივანი ამხ. ლეონტი ჯიოევი და რაიისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე რეზო ბერუაშვილი გაიგზავნენ. საკითხი მწვავედ დაისვა რაიკომის ბიუროზე. ჩამორჩენის გამოსასწორებლად რაიკომის ბიურომ საქმიანი ღონისძიებები დასახა.

რაიკომი ისევ მაღე დაუბრუნდა ამ კოლმეურნეობის საკითხს და დადგენილების შესრულების შემოწმების მიზნით ეს კოლმეურნეობა თესვას, შეხლეობასა და მევენახეობას, მთიან ზოლში—მესაქონლეობას, საკმაო ადგილი უჭირავს მეფუტკრეობასაც, ხოლო ახლა იწყებენ ახალი კულტურის — შაქრის ჭარხლის მოყვანას.

როგორ იბრძვის პარტიის რაიკომში საკოლმეურნეო ეკონომიკის ამ საკითხების წარმატებით გადასაჭრელად?

რაიონის ზოგი კოლმეურნეობა გულისყურით არ ეკიდებოდა მესაქონლეობის განვითარებას. სოფელ გოიბისკირის კოლმეურნეობაში (თავმჯდომარე ქუსრაევი) პროდუქტიული საქონლის ერთი ფერმაც კი არ ჰქონდათ, რადგან აქ არცერთი სული პირუტყვი არა ჰყავდათ. კოლმეურნეობის ხელმძღვანელები გაიძახოდნენ — საძოვრები არა გვაქვს, თივა არ გვეშოვება, ცხოველების საზამთრო იალაღებზე გასაგზავნად ქადრები არა გვყავსო.

იმ მდგომარეობამ, რომ კოლმეურნეობა საკმაოდ დიდი იყო და მესაქონლეობის განვითარებისათვის აქ პირობებიც ჰქონდათ, რაიკომი ჩააფიქრა. ბიუროს გადაწყვეტილებით, რაიკომის მეორე მდივანმა ამხ. რომან ლაზარიშვილმა რამდენიმე დღე დაჰყო კოლმეურნეობაში. მან სათანადოდ შეისწავლა კოლმეურნეობა, გამოარკვია, თუ რა მიზეზები უშლის ხელს მესაქონლეობის განვითარებას და ადგილზევე დაეხმარა მათ.

ამის შემდეგ საკითხი რაიკომის ბიუროზე დაისვა. აღმოჩნდა, რომ კოლმეურნეობას ყველა პირობა მოეპოვება მესაქონლეობის განვითარებისათვის, მაგრამ ძმები დუდაევები და ვ. ტუაევი განგებ უშლიდნენ ხელს ამ საქმეს. კოლმეურნეობის საერთო კრებამ დეზორგანიზატორები გარიცხა კოლმეურნეობიდან, ხოლო რაიკომი დაეხმარა კოლმეურნეობას საძოვრების გამონახვაში, პირუტყვის შეძენაში და მიუთითა ნაკლოვანებების გამოსწორების გზებზე. ახლა ამ კოლმეურნეობას ჰყავს 23 ძროხა, 11 დეკეული, 160 სული ცხვარი, ააშენეს პირუტყვის კარგი ბინა და საკვებიც საკმაოდ მოიმარაგეს.

სოფელ გერის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობა (ყოფ. თავმჯდომარე გრიშა ალბოროვი), რომელიც ძირითადად მარცვლეული კულტურების კოლმეურნეობაა, ჩამორჩა მოსავლის აღებასა და დაბინავებაში.

აქ ყურადღებას არ აქცევდნენ სათესლე მასალის გაწმენდას. დათესეს ცუდი ხარისხის თესლი, მოსავალი დანაკარგებით აიღეს და ამას ისიც დაუმატეს, რომ რამდენიმე ათეული ძნა გაულეწავი დარჩათ; აუღებელი დარჩათ აგრეთვე თივა.

სიგნალს ამ კოლმეურნეობაში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ რაიკომი სასწრაფოდ გამოეხმაურა. საქმის გასაცნობად და დასახმარებლად იქ რაიკომის მესამე მდივანი ამხ. ლეონტი ჯიოევი და რაიისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე რეზო ბერუაშვილი გაიგზავნენ. საკითხი მწვავედ დაისვა რაიკომის ბიუროზე. ჩამორჩენის გამოსასწორებლად რაიკომის ბიურომ საქმიანი ღონისძიებები დასახა.

რაიკომი ისევ მაღე დაუბრუნდა ამ კოლმეურნეობის საკითხს და დადგენილების შესრულების შემოწმების მიზნით ეს კოლმეურნეობა კვლავ გაბადა ბიუროს მსჯელობის საგნად. აღმოჩნდა, რომ კოლმეურნეობის ხელმძღვანელებმა მუშაობა ისევ ძველებურად განაგრძეს. კოლმეურნეობის ყოფ. თავმჯდომარე გრიშა ალბოროვი სამართალში იქნა მიცემული, ხოლო კოლმეურნეობა სამიდო კადრებით განამტკიცეს. რაიკომის სათანადო დახმარებით კოლმეურნეობამ დაკვრითი წესით გამოასწორა ჩამორჩენა და ახლა იგი მთელ სასოფლო საბჭოში მოწინავეა.

პარტიის რაიკომი ენერგიულად იბრძვის იმისათვის, რომ რაიონში წარმატებით განვითარდეს ახალი კულტურა—შაქრის ჭარხალი (მომავალ წელს უნდა დაითესოს 140 ჰექტარზე). რაიკომის ბიურომ განიხილა ეს საკითხი და შიწათმოქმედების განყოფილებასთან ერთად ზუსტად გამოარკვია, თუ სად უფრო შეიძლება მისი მოყვანა. დასახულ იქნა პრაქტიკული ღონისძიებანი, თვითეულ კოლმეურნეობამდე დაყვანილ იქნა შაქრის ჭარხლის თესვის გეგმა. ამის შედეგად სოფ. ქურთის, ბერულის, ხეთაგუროვის სახელობის და სოფ. კოხათის კოლმეურნეობებმა უკვე მოხნეს მზრალად და ჭარხლის დასათესად მოამზადეს რამდენიმე ჰექტარი მიწა.

სტალინირის რაიონის კოლმეურნეობებისათვის მეფუტკრეობა უკვე საკმაოდ დიდი შემოსავლის წყაროს წარმოადგენს. მარტო მარმაზეთის კოლმეურნეობამ დღემდე შრომადღეებზე გაანაწილა 120 ფუთი თაფლი და 50 ფუთს თბილისის საკოლმეურნეო ბაზრებზე გაყიდის.

პარტიის რაიკომის მითითებით, რაიონის რამდენიმე ათეული ძირი ფუტკარი კულტურულად მოწყობილ სადგომებში იქნა გადაყვანილი. სადაც ფუტკარს ზამთრისათვის საკმო შაქარი არა ჰქონდა, შეიძინეს. გარდა ამისა, შეძენილ იქნა აფხაზური საუკეთესო ჯიშის 7 ძირი სკა.

პარტიის სტალინირის რაიკომის ღირსება სწორედ ის არის, რომ საკოლმეურნეო ეკონომიკის საკითხებში ღრმად ჩაწვდომით იგი სამიწათმოქმედო ორგანოს ფუნქციებს კი არ ასრულებს, არამედ პარტიული ხელმძღვანელის როლს.

რ. ფალავანდიშვილი

კომუნისტები ტექნიკური პროგრესისათვის ბრძოლაში

(ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანა)

მოლიბდენის საამქროში ღუმელების ამონაგი ყოველი გამოდნობის შემდეგ იცვლებოდა. ამაზე დიდძალი რკინა და ცეცხლგამძლე აგური იხარჯებოდა. მუშა-ხელი და დროც ბევრი იყო საჭირო. ღუმელების წარმადობა კი დაბალი იყო. ეს მდგომარეობა არ ასვენებდა კომუნისტ ინჟინერს ამხ. გრ. ვეფხვაძეს. იგი ყოველთვის რაღაც ახლის ძიებაში იყო, სადნობ ღუმელში ტექნიკური პროგრესის შეტანაზე ფიქრობდა.

შემოქმედებითმა აზრმა გაამარჯვა. ინჟინერ-მეტალურგმა ამხ. ვეფხვაძემ მონახა საკითხის სწორი გადაწყვეტა. მისი წინადადებით სადნობი ღუმელის კონსტრუქცია შეიცვალა. ახლა ამონაგის გამოცლა 300 გამოდნობის შემდეგ ხდება. ამით 38 პროცენტით შემცირდა ტონა მოლიბდენის თვითღირებულება, ქარხანამ წლიურად 120.510 მანეთის ეკონომია მიიღო.

კომუნისტმა ინჟინერმა ამხ. კრ. სტეფანიანმა მეტად გონივრული წინადადება შემოიტანა, მეტალური მარგანეცის შენადნობის მიღებისას ალუმინის ზოდების ნაცვლად ალუმინის ბურბუშელა გამოვიყენოთო. წინადადება მიიღეს. ფერადი ლითონების დამმუშავებელ ქარხნებს ალუმინის ბურბუშელა დაუკვეთეს, იგი კაზმში 50 პროცენტი შეურიეს და შენადნობიც პირველი ხარისხისა მიიღეს.

რა შედეგი მოჰყვა ამას? ჯერ-ერთი, შემცირდა ალუმინის ზოდების ხარჯი. ტონა ალუმინის ზოდი კი ტონა ბურბუშელაზე 1.800 მანეთით იაფი ჯდება. გარდა ამისა, დიდად დაიზოგა საწვავი მასალების ხარჯი, განთავისუფლდა მუშა-ხელი, საბოლოო აბგარიშით ამხ. სტეფანიანის წინადადება ქვეყანას წლიურად დაახლოებით 200.000 მანეთის ეკონომიას აძლევს.

სადნობ საამქროში სილიკო-მანგანუმის გამოდნობისას ხმარობდნენ კირქვას, როგორც შემწიდავს. კირქვა კაზმის ერთერთი ძირითადი ელემენტი იყო. მას მეტად შორი მანძილიდან ეზიდებოდნენ. ახალგაზრდა ინჟინრებმა ამხ. დ. ჩიკაშუამ და გ. შათირიშვილმა კარგად შეისწავლეს დნობის პროცესი, კაზმის მომზადების საიდუმლოება, და კაზმის შემადგენლობა შესცვალეს. იქიდან სრულიად გამორიცხეს კირქვა, როგორც დნობის პროცესისათვის ზედმეტი ელემენტი. ამით მარტო კირქვის მოტანაზე გაწეული ხარჯები 50.000 მანეთით მაინც დაიზოგა. ამასთან ერთად შემცირდა შენადნობში წიდის რაოდენობა და ელექტრო ენერგიის ხარჯი, გაუმჯობესდა შენადნობის ხარისხი.

წინათ სადნობი ღუმელის ამონაგი წმინდა მაგნეზიტის ფხვნილისაგან მზადდებოდა. ფხვნილის შეცხობის უნარის არასაკმარისობით ღუმელის ქვედის (ფსკერის) გაძლეობა უმნიშვნელო იყო. კომუნისტ ინჟინერის ამხ. ლომთათიძის წინადადებით მაგნეზიტის ფხვნილს შეურევენ მარგანეცის წიდასთან და ამით აკეთებენ ამონაგს. ახლა ღუმელის ქვედის გამძლეობა იზრდება, რადგან აღნიშნული მასალების შეცხობადობა უკეთესია. ამ წინადადებით სადნობი ღუმელის წარმადობა 8,9 პროცენტით გაიზარდა, თვითღირებულება 2 პროცენტით შემცირდა, ღუმელის მუშაობა თვეში 134 საათით გახანგრძლივდა, ხოლო ქარხანამ 42.546 მანეთის ეკონომია მიიღო.

მეტად საქმიანი წინადადებები აქვს. ინჟ. ლ. ბალდოვსკის, მას ეკუთვნის წინადადება „ელექტრო-პრომის“ ღუმელების მოკლე ქსელის რეკონსტრუქციისა სიმენსის სისტემის ღუმელების მოკლე ქსელის მსგავსად, რაც 50.000 მანეთის ეკონომიას იძლევა.

სადნობ საამქროში ტექნოლოგიური პროცესის გაუმჯობესების მიზნით მოხდა წყალსადენის საამქროდან წყლის მიწოდების სისტემის რეკონსტრუქცია. ამის იდეა ინჟ. მ. მიქავტაძეს ეკუთვნის. ეს ქარხანას წლიურად 122.866 მანეთის ეკონომიას აძლევს.

ერთი უდავოა: ზესტაფონელი მეტალურგები წინ ეწევიან ტექნიკას, იბრძვიან ტექნიკური პროგრესისათვის. ამის საუკეთესო ილუსტრაციას წარმოადგენს თუნდაც ის ფაქტი, რომ ქარხანამ 15 ახალი შენადნობი აითვისა. ამ საქმეში განსაკუთრებით დამახასიათებელია მარგანეცის საამქროს მუშაობა. აქ ათამდე ახალი შენადნობი აითვისეს და ქარხნის კოლექტივის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ ბევრი მათგანი პირველად მზადდება საბჭოთა კავშირში.

ოქტომბერში ქარხანამ მთავრობის სპეციალური დავალება მიიღო. სასწრაფოდ საჭირო იყო ახალი შენადნობი. ამისათვის ჯერ ახალი ღუმელი უნდა მოეწყოო, ცდები უნდა ჩაეტარებინათ. მაგრამ საამქროში რისკზე წავიდნენ, ცდები არ დაუყენებიათ, და რა მოხდა? შემოქმედებითმა აზრმა გაიმარჯვა, დავალება 200 პროცენტით შეასრულეს, უმაღლესი ხარისხის შენადნობი მიიღეს.

ქარხნის პარტორგანიზაციაც იბრძვის ტექნიკური პროგრესისათვის. პარტბიუროს მსჯელობის საგანი არაერთხელ ყოფილა ისეთი საკითხები, როგორიც არის წარმოების ტექნოლოგიური პროცესების გაუმჯობესება, ახალი შენადნობის ათვისება, სადნობი ღუმელების წარმადობის გაზრდა, კაზმის მომზადება, ელექტროენერგიის ეკონომიით ხარჯვა და სხვ.

მაგრამ ზესტაფონელ მეტალურგ-კომუნისტებს, ინჟინერ-ტექნიკოსებსა და მოწინავე მუშებს მეტის გაკეთება შეუძლიათ. კომუნისტი – ინჟინერი, კომუნისტი-სამეურნეო მუშაკი მოვალეა ტექნიკის მიღწევების კურსში იყოს იმ დარგში, რომელშიც იგი მუშაობს. კომუნისტი ნოვატორი, ახლის მაძიებელი, შრომის მაღალი ნაყოფიერებისა და ტექნიკური პროგრესისათვის შეუპოვარი მებრძოლი უნდა იყოს.

პ. ჯიოკაძე

თბილისი. სურათზე: საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის კიროვის რაიკომის აგიტაციისა და პროპაგანდის განყოფილების გამგე ბ. ო. იავრიანი (მარცხნივ) რაიკომის ინსტრუქტორ ს. ლ. დავითიანს ინსტრუქტაჟს უწევს „საქ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ დამხმარე ლიტერატურის შესახებ.

ფოტო გ. ჩერკასოვისა (საქდესის ფოტოქრონიკა)

კადრი ფილმიდან „მუსიკალური ისტორია“.

„მუსიკალური ისტორია“

„მუსიკალური ისტორია“ პირველი საბჭოთა მუსიკალური ფილმია, რომლითაც საბჭოთა მაყურებელი წელს გაახარა ლენინგრადის ლენინის ორდენოსანმა კინოსტუდიამ „ლენფილმმა“. მისი სიუჟეტი უბრალოა და დამაჯერებელი. მასში მოთხრობილია იმის შესახებ, თუ როგორ გახდა უბრალო შოფერი პეტია გოვორკოვი ოპერის თეატრის სოლისტად. მას უყვარს ხელოვნება და მიზნად ისახავს მომღერალი გახდეს. ამავე დროს სიყვარულით არის გამსჭვალული ახალგაზრდი ჭალისადმი, რომელიც მას თანაგრძნობას უცხადებს. სრული ბედნიერების მოსაპოვებლად მან გარკვეული გზა, აღსავსე კომიკური და დრამატიული სიტუაციებით.

ლენინგრადის სოიპერო თეატრში მიდის ბიზეს ოპერა „კარმენი“. თეატრის გალერიაზე მუსიკალურ განცდებს ერთმანეთს უზიარებს ორი მეზობელი: ერთი მათგანი ტაქსომატორის შოფერი პეტრე გოვორკოვია, მეორე — ყოფილი მომღერალი მაკედონსკი. წარმოდგენის დამთავრების შემდეგ შოფერი მიიპატიჟებს თავის მეზობელს მანქანაში და მუსიკის მოტრფიალენი განაგრძობენ მსჯელობას შემსრულებლებზე.

მაკედონსკი უკმაყოფილია ხოზეს როლის შესრულებით.

— მე არ ვიცი, ვასილ თომას-ძევ, რაა ღია და დახურული ბგერა. ამას კი მე ასე ვიმღერებდი,—უპასუხებს გოვორკოვი და მღერის.

მიაქროლებს შოფერი ლენინგრადის ქუჩებზე ავტოს და თავდავიწყებით მღერის, მღერის მთელი გზებით, ხმის მთელი მოცულობითა და ხავერდოვნებით.

მოჰქრის მანქანა მომღერლებით და ღამის წყვდიადში ჩაფრენილ ჭალისკის, ბოროდინის, ბიზეს უკვდავ ბანგებს. მილიციელი ცდილობს შეაჩეროს ჭალაქის მყუდროების დამრღვევი უცნაური ავტო, მაგრამ მის სტვენს ჰფარავს ახალგაზრდა შოფერის მკერდის ტენორი. ეს შემთხვევა, აღსავსე მთელი რიგი სასაცილო მდგომარეობით, გადაიქცევა პ. გოვორკოვის შემოქმედებითი გზის დასაწყისად.

მალე გამოირკვევა, რომ მაკედონსკი ტრანსპორტის მუშათა საოპერო წრის ხელმძღვანელია. იგი მოიზიდავს ამ წრეში შოფერს, რომელსაც მომღერლის დიდი ტალანტი აღმოაჩნდება. აქ მშვენივრადაა გათამაშებული კომედიური სტილით ურთიერთობა საოპერო წრესა და კლუბის ჯგუფს შორის. გოვორკოვს დიდი სიძნელეების გადალახვა უხდება, რომ მიზანს მიაღწიოს და ოპერის სოლისტი გახდეს. დიდი ხელოვნება მოითხოვს დიდ თავგანწირვას და ბეჯით მუშაობას. ეს არის „მუსიკალური ისტორიის“ დედა-აზრი.

უბრალოდ და სადად გადასჭრეს ეს იდეა სცენარის ავტორებმა ეგგერი პეტროვმა და ბ. პუნტუსმა მარტივი სიუჟეტი მათ შეაფერადეს გონებამახვილი დიალოგებით, უამრავი კომედიური მდგომარეობის ბუნებრივი და მართალი განვითარებით, ყოველგვარი ეკსცენტრიული ნომრებისა და ტრიუკების გარეშე.

„ლენფილმის“ მხატვრულმა კოლექტივმა „მუსიკალურ ისტორიაში“ გამომჟღავნებული მიღწევებით დიდად ასახა მოვლა საბჭოთა მაყურებელი.

განსაკუთრებით ძლიერია მსახიობშემსრულებლთა თამაში. პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს ჩუსკეთის სფსრ დამსახ. არტისტის ს. ლემეშევის მიერ შექმნილი სახე ახალგაზრდა შოფერის გოვორკოვისა. მისი თამაში სადა და თბილია. იგი ეკრანზე პირველად გამოვიდა კომედიურ როლში, მაგრამ სრულიადაც არ სტოვებს დებიუტანტის შთაბეჭდილებას. ფილმი მთლიანად ბრწყინავს ს. ლემეშევის სიმღერით. მღერის ის მთელი თავისი ოსტატობითა და ტემპერამენტით.

საუცხოოა მსახიობი ნ. კონოვალოვი მაკედონსკის როლში. კარგია და ზომიერი არტისტი ე. გარინი უიმედოდ შეყვარებული შოფრის ალურიდ ტარაჯანოვის როლში. საუცხოოდ გადმოგვცემენ მსახიობები ზოია ფედოროვა და პ. სერგეევი საბჭოთა ქალიშვილების სახეს. კარგია ა. კოროლკევიჩიც (მომღერალი ივგენი ონეგინის როლში).

ფილმის დადგმა ეკუთვნით რეჟისორებს ა. ივანოვსკისა და გ. რაპოპორტს, რომელთაც დიდი მუშაობა ჩაუტარებიათ პირველი საბჭოთა მუსიკალური ფილმის შესაქმნელად. ქნების ღირსი ოპერატორ ა. კოლცატის და, განსაკუთრებით, გახმოვანების ოპერატორის ა. დიმიტროვის მუშაობა.

ფილმში საუცხოოდ ბგერს ჩაიკოვსკის, რიმსკი-კორსაკოვის, ბოროდინის და ბიზეს შესანიშნავი მუსიკა. ამ ფილმს სიამოვნებით ნახავს საბჭოთა მაყურებელი.

ა. გარათელი

კეხვის საწყავი არხის მშენებლობაზე

სამხრეთ-ოსეთის ოლქის მშრომელებმა, რომლებმაც ფართოდ გამოიყენეს ფერგანელთა მდიდარი გამოცდილება, დიდ და მეტად სასარგებლო საქმეს მოჰკიდეს ხელი. უკანასკნელ ხანებში მათ დაიწყეს კეხვის მაგისტრალური სარწყავი არხის მშენებლობა, რომლის სიგრძე 20 კილომეტრი იქნება.

ამ არხს, რომლის მშენებლობაზე 4 მილიონი მანეთი დაიხარჯება, დიდი მნიშვნელობა ექნება სამხრეთ-ოსეთის ოლქისა და გორის რაიონის შემდგომი აყვავებისათვის.

წუნარის გაშლილი ველი ამიერიდან გამოყენებული იქნება აგრეთვე ბაღ-ვენახებისა და ბოსტნების გასაშენებლად. კეხვის არხი 4000 ჰექტარ სახნავ-სათეს ფართობს მოარწყავს.

მშენებლობაზე განსაკუთრებული თავდადებით მუშაობენ სტალინირის რაიონის სოფ. ტბეთის ბერიას სახელობის, სოფ. გალავანის ბუდიონის სახელობის, სოფ. წუნარის ხეთაგუროვის სახელობის, სოფ. თამარაშენის მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობები. ასევე წარმატებით მუშაობენ გორის რაიონის სოფ. ზემონიქოზის კოლმეურნეობა „გლეხთა იმედის“, სოფ. საქაშეთის კოლმეურნეობა „შრომას“, სოფ. ქვემონიქოზის კოლმეურნეობა „გზათა იმედის“ კოლმეურნეები. ისინი ენერგიულად იბრძვიან არხის მშენებლობის წარმატებით დამთავრებისათვის.

ა. მელაძე

ჩვენ გვწერენ

თბილისის მე-5 სკოლის მდგომარეობა უნდა გაუმჯობესდეს

თბილისის მე-5 სკოლა ერთხანს საღდელ-სანიმუშო სკოლად ითვლებოდა. მას ჰქონდა დათმობილი სამი კორპუსი, რომლებშიც მოწყობილი იყო საკლასო ოთახები, სპეციალური კაბინეტები, ბიბლიოთეკა, კლუბი და სხვ. მაგრამ ახლა ვიცით ვისი განკარგულებით, — სკოლას ჩამოართვეს თითქმის ორი კორპუსი, ააშენეს ავტომანქანების გარაჟი, სკოლის ეზოს ჩამოაჭრეს ნაკვეთი, და სწავლა ორ წუებაზე გადაიყვანეს. ამ რიგად, სკოლას დარჩა მხოლოდ ერთი კორპუსი და მეორე კორპუსის 5 საკლასო ოთახი. ჩამორთმეული პირველი კორპუსი და მეორე კორპუსის ნაწილი გადასცეს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტს. ინსტიტუტის დირექციამ დაიწყო სკოლის მეტად შეგიწროება, ზოგიერთი საკლასო ოთახის ქედლები გაანგრია და კლასებში ნორმალური ტემპერატურის საშუალება მოსპო. სკოლის ერთი კლასი ამჟამად უვარგის ოთახშია გადატანილი.

ინსტიტუტისათვის გადაცემულ პირველ კორპუსში მოთავსებულია საკლუბო დარბაზი, რომელიც ამჟამად გადაქცეულია წიგნების საწყობად. ეს იმ დროს, როდესაც სკოლას არ გააჩნია კლუბი. რომ სკოლისგარეშე მუშაობა გაშალოს და ამ საქმეში აქტიურად ჩაება მშობლები. ამავე დროს სკოლას არა აქვს ბუფეტისათვის და სასწავლო ნივთებით სავაჭრო კიოსკისთვის საჭირო ოთახები იმ დროს, როდესაც სკოლასო ოთახების ვეებერთი მოთავსებულია გარაჟი სამი ავტომანქანისათვის.

სკოლა და გარაჟი? პირდაპირ გასაოცარია! ეს გარაჟი საფრთხეს უქმნის ბავშვებს, სწავლაში ხელის შეშლაზე რომ აღარაფერი ვთქვათ. გარაჟი სკოლის ეზოს ფარგლებში არ უნდა იყოს.

სკოლას ბიოლოგიის, ისტორიის, გეოგრაფიის კაბინეტებისა და ბიბლიოთეკისათვის ოთახები არ გააჩნია. მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტისათვის გადაცემული სასკოლო ოთახები კი დანიშნულებისამებრ არ არის გამოყენებული.

ეზოში არის ამავე სკოლის კუთვნილი ბაღი ძვირფასი ხეხილით, რომელიც ინსტიტუტის დირექციამ მიისაკუთრა. ჩვენი სკოლის მოსწავლეებს კი საშუალება არა აქვთ თეორიულ სწავლებას (განსაკუთრებით ბუნებისმეტყველებაში) დაუკავშირონ პრაქტიკულად ხანგრძლივი პროცესისა, რასაც ბუნებისმეტყველების საგანი ითვალისწინებს.

ვფიქრობთ, სათანადო ხელმძღვანელი ორგანოები ჩაერევიან ამ საქმეში და მიიღებენ საჭირო ზომებს წერილში აღნიშნული მდგომარეობის გამოსასწორებლად.

თბილისის მე-5 საშუალო სკოლის მშობელთა კომიტეტის წევრები: ჯ. გრატიაშვილი, მ. ჯაფარიძე, ჭ. დოლიძე, მ. ლაზარია, მ. მირიანაშვილი, კ. გაგნიძე, მ. მერჩულაშვილი, ე. ნოდია, ე. სვანიძე.

რატომ არ სრულდება სასამართლოს გადაწყვეტილება?

მომდინარე წლის 14 მაისს თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის პირველი უბნის სახალხო სასამართლომ ამხ. მოწონელიძის თავმჯდომარეობით გაარჩია მელიქიშვილის ქუჩაზე მდებარე № 39 სახლის მეპატრონის მოქ. პ. კასპაროვის და ამ სახლის ერთერთი მობინადრის მოქ. ი. ფინკელშტეინის დავა ბინის რემონტის თაობაზე. სასამართლომ კანონიერად სცნო მოქ. ფინკელშტეინის მოთხოვნილება და ასკმეყ მის სასარგებლოდ გადასწყვიტა — დაავალა სახლის პატრონს მობინადრე ფინკელშტეინის ბინის კაპიტალურად შეკეთება.

მაგრამ სასამართლოს დადგენილება დადგენილებად დარჩა, მოქ. კასპაროვმა დღემდე არ შეუკეთა ბინა მოქ. ფინკელშტეინს და არა მარტო მოქ. ფინკელშტეინის ბინა, არამედ მთელი სახლი უნაგებო მდგომარეობაშია. მეიქსე ვადა მოქ. ფინკელშტეინი აღმასრულებელი ფურცლით ხელში დადის სასამართლოსა და რაიპროკურატურაში მაგრამ ვერ მიაღწია სასამართლოს გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანას.

რაშია საქმე? საქმე იმაშია, რომ ორჯონიკიძის რაიონის I უბნის სასამართლო თვითონ არ სცემს პატივს თავის გადაწყვეტილებას. მოსამართლე ვაჩე მოწონელიძემ, როცა ნახა, რომ მისი გადაწყვეტილება არ სრულდება, მოქ. ფინკელშტეინი ასეთი პასუხით გაისტუმრა: „რა ვუყოთ, თუ სახლის პატრონი არ ასრულებს ჩვენს გადაწყვეტილებას. თქვენც ადექით და თვითონ შეაკეთეთ ბინა ქირის ანგარიშში“. ეძლურა აღმოჩნდა ამ საქმეში სასამართლოს აღმასრულებელი ამხ. ჩხეიძეც. ის იმით იმართლებს თავს, რომ ამხ. მოწონელიძემ ზომაც განმარტება, მობინადრემ თვითონ უნდა შეაკეთოს ბინა ქირის ანგარიშში. თუ ეს ასეა, მაშინ რაღა საჭირო იყო სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოტანა?.

მოქ. ფინკელშტეინი ბოლოს იძულებული გახდა რესპუბლიკის პროკურატურისათვის მიემართა, მაგრამ დღემდე მაინც მდგომარეობა უცვლელია.

საინტერესოა, რატომ არ სრულდება ორჯონიკიძის რაიონის პირველი უბნის სახალხო სასამართლოს გადაწყვეტილება მოქ. ფინკელშტეინის ბინის რემონტის თაობაზე, ვინ შფარველობს სახლის მეპატრონეს პ. კასპაროვს?

ლ. ტურიაშვილი

იაპონიის ექსპანსია სამხრეთისაკენ

მეორე იმპერიალისტურმა ომმა შეარყია ინგლისისა და საფრანგეთის გაბატონებული მდგომარეობა შორეული აღმოსავლეთისა და წყნარი ოკეანის აუზში. ევროპაში შექმნილი ვითარების გამო მრავალი კოლონიური სამფლობელო ამ ნაწილში დაუცველი დარჩა.

იაპონიის იმპერიალიზმმა, ისარგებლა რა შორეულ აღმოსავლეთში ინგლის-საფრანგეთის პოზიციების შესუსტებით, ომის დაწყებიდანვე მათ ჩინეთში ერთიმეორეზე წაუყენა მოთხოვნები. ინგლისი და საფრანგეთი იძულებული იყვნენ დაეკმაყოფილებინათ ეს მოთხოვნები, რათა თავიდან აეცილებინათ სამხედრო შეტაკება იაპონიასთან.

ომის დაწყებიდანვე ინგლისმა ჩრდილოეთ ჩინეთიდან თითქმის მთლიანად გამოიყვანა თავისი ჯარი, შესწყვიტა ტვირთის გადაზიდვა ჩინეთში ჰონკონგითა და ბირმით. საფრანგეთის მთავრობამ იცნო იაპონიის ძირითადი უფლებები სამხრეთ-ჩინეთში და შესწყვიტა ჩინეთისათვის სამხედრო მასალების მიწოდება საფრანგეთის ინდო-ჩინეთით.

ჩინეთში იაპონელების შეჭრამ დაარღვია ამერიკული „წმინდათა-წმინდა“ პრინციპი „ღია კარებისა და თანასწორი უფლებების შესახებ ჩინეთში“, რაც 1899 წლიდან აღიარებულია ამერიკის შეერთებული შტატების მორეული აღმოსავლეთის ძირითად პოლიტიკად.

იაპონიის ძირითადმა მეტოქემ შორეულ აღმოსავლეთსა და წყნარ ოკეანეში — ა. შ. შტატებმა იაპონიის ამ მოქმედებას უპასუხა 1939 წ. 26 ივლისს სავაჭრო ხელშეკრულების (დადებული იყო 1911 წელს) შეწყვეტით, და შეამცირა რკინის ჯართის და ნავთის ექსპორტი იაპონიაში.

იაპონელმა იმპერიალისტებმა ამერიკის შეერთებული შტატების ამ ნაბიჯს უპასუხეს სამხრეთის ზღვების ქვეყნებისაკენ თავიანთი პოლიტიკის გააქტივებით. სამხრეთისაკენ მოძრაობის ამოცანა იაპონიის იმპერიალიზმის სამხედრო პროგრამის შემადგენელი ნაწილია. იაპონიამ სამხრეთის ზღვების რაიონში სტრატეგიული პოზიციების გამაგრებისათვის გასული წლის თებერვალში დაიპყრო კუნძული ხაინანი, ხოლო მარტში კუნძულები სპარტლი (მდებარეობს კუნძულ ბორნეოსა და ინდო-ჩინეთს შუა) და ამ ნაბიჯით უშუალო საფრთხის ქვეშ დააყენა საფრანგეთის ინდო-ჩინეთი.

იაპონიის ეკონომიური ექსპანსია სამხრეთისაკენ დაიწყო ჯერ კიდევ პირველი იმპერიალისტური ომის დროს, როცა ევროპის ხელმწიფეები ომის გამო შორეულ აღმოსავლეთიდან თითქმის წავიდნენ. იაპონიამ ჰოლანდიის ინდოეთში მიიღო საკუთარი კაუჩუკის პლანტაციები და ნავთის კონცესიები (იაპონიის კონცერნმა მიიღო ნავთის კონცესია კუნძულ ბორ

№ 3. ბეჭდის მასალების მიღების ბიუროს „ბეჭდვითი ტექნიკის ტექნოლოგიური ინსტიტუტი“, ტიპოგრაფიული ტექნიკის ტექნოლოგიის კათედრის გამგე პროფესორ ნ. ბეჭდური